

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡμερομηνία ἐν Ἑλλάδι ἰτησ. δρ. 12, ἕξμ. 6. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἰτησ. αρ. γρ. 15, ἕξμ. 8. — Γραφεῖον ἐν ὄδῳ Φιλελλήνων. Τιμὴ φύλλου λ. 30.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΣΤΡΑΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Γ΄.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1890

ΑΡΙΘ. 13

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΡΩΣΣΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ἡ Φλογέρα (ἀθηναϊκὴ σελίς) συνέχεια καὶ τέλος ὑπὸ Μιχαὴλ Μητσάκν. — Ἰδὴν Τουργένιεφ: Ὁ πρῶτος Ἔρωσ (μυθιστορία συνέχεια καὶ τέλος) ὑπὸ Γ. Σκαλιέρν. — Ἰδέαι καὶ ἐντυπώσεις (ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφόνσ Κάρρ. — Ζῶα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης, ὑπὸ Σ. Μηλιαράκν. — Ἡ Μουσικὴ (ἐκ τῶν τοῦ Λέοντος Τολστόϊ). — Ἀλφόνσ Κάρρ (ἐπὶ τῷ θανάτῳ), ὑπὸ Ἐνὸς Ἀναγνώστου. — Φθινόπωρον, ποίημα, ὑπὸ Δ. Π. Ταγκοπούλου. — Ὁ κύκνος ὑπὸ Ραϊνόλδου Δημητριάδου. — Εἰκόνες: Ὁ Τσάρεβιτς, Νικόλαος Ἰωαννίδης. Ἐρείπια Περσεπόλεως, Νικόλαος Μπουκουβάλας. Τὸ ἐν Πύλῳ Μνημεῖον. — Νεώτερα: Ἐπιστημονικὰ καὶ καλλιτεχνικά. — Εὐτράπελα. — Στιγμαὶ Τέρψεως. — Γράμματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ Διάδοχος τοῦ Ρωσσικοῦ θρόνου. — Νικόλαος Ἰωαννίδης (ἐπίτιμος ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου). — Ἐρείπια Περσεπόλεως. — Νικόλαος Μπουκουβάλας (ἀγωνιστὴς καὶ συνταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ). — Ναβαρίνον 1827 — Τὸ εἰς μνήμην τῶν πεσόντων γάλλων ἀνεγερθὲν μασωλεῖν. — Ζῶα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης.

Εἰς τὸ προσεχὲς θὰ ἔχωμεν τὸ τέλος τῆς περιέργου σκιαγραφίας τοῦ Ἀλφόνσου Κάρρ, οὗτινος καὶ ἄλλας ἐκ τῶν

καλλιτέρων σκέψεων θὰ παραθέσωμεν ἐν τῷ φύλλῳ, ὑπὸ Ἐνὸς Ἀναγνώστου, τὴν «Μουμμίαν», πρωτότυπον εἰκόνα ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς ἐμπνεύσεως τοῦ κ. Κ. Ι. Πρασσά, τὸ «Ὀνειρον», περιεργότατον διήγημα φιλολογικῆς ἀξίας σπανίας, τοῦ ἰδιορθομητοῦ γάλλου συγγραφέως Πέτρου Λοτί, κατὰ μετάφρασιν καλλίστην, τοὺς «Πόθους» ποίημα πλήρες πατριωτικοῦ πυρός τοῦ πρόσφυγος ἡπειρώτου ποιητοῦ κ. Κ. Δ. Κρυστάλλη, καὶ ἄλλην ποικίλην ὡς πάντοτε ὕλην.

Ἐν τῷ σημερινῷ φύλλῳ περατοῦται τὸ μυθιστόρημα τοῦ Τουργένιεφ «Ὁ Πρῶτος Ἔρωσ», ὃπερ ἐδημοσιεύμεν ἐν ἀρχῇ μὲν κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Π. Φέρμπου, μετὰ ταῦτα δὲ κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Σκαλιέρν. Ὡς μέλλον νὰ διαδεχθῇ τὸν «Πρῶτον Ἔρωτα» εἶχομεν προαναγγεῖλη ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται τὸ νεώτατον μυθιστόρημα τοῦ Μπουρζέ «Γυναικεῖα Καρδία». Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὁ μέλλων νὰ μεταφράσῃ αὐτὸ ἀπεχώρησεν, ἤρχισε δὲ καὶ νὰ τὸ δημοσιεύῃ ὡς ἐπιφυλλίδα ἢ ἐφημερὶς «Ἐθνικὴ». Διὰ τοῦτο εἰς τὸ προσεχὲς θὰ δημοσιεύσωμεν τὴν περὶ τοῦ νέου μυθιστορήματος, οὗτινος τὴν μετάφρασιν ἡτοιμάσαμεν, ἀγγελίαν, ἀρκοῦμενοι μόνον νὰ εἰπωμεν σήμερον ὅτι τοῦτο εἶνε ἐκ τῶν γνωστότερων καὶ μᾶλλον πολυκρότων τῆς συγχρόνου γαλλικῆς φιλολογίας, συγγραφέως διασημοτάτου, μέλλον δὲ νὰ προξενήσῃ γενικὴν ἐντύπωσιν. Ἀρχεται δημοσιευόμενον ὡς τάχιστα, καὶ τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ ἐπιχειρεῖ νέος λόγιος ἐκ τῶν καλλιτέρων.

Η ΦΛΟΓΕΡΑ

Ὡς ἄραγε εὐρέθη ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ αὐτῇ λεωφόρῳ, τί ἄνεμος τὸν ἔρριψε, μέσα εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἑορτασίου αὐτῆς ἡμέρας, μέσα εἰς τὸ τόσῳ διαφορετικόν ἀπ' αὐτὸν πλῆθος, ἐντὸς τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸν ἀττικοῦ τούτου τοπειοῦ; Πῶς ἀφοῦ περιήγαγε κοθ' ὄλην του τὴν ζωὴν τὸ κορμί του ὅπερ προδιήλωσεν ὁ ἦλιος τῶν κάμπων κ' ἐλαγάρισεν ὁ ἄηρ τῶν βουνῶν, τίς οἶδεν εἰς ποῖα καὶ πόσα λειβάδια καὶ μονοπάτια καὶ καταρράχια, ἐξέπεσε, τίνος ναυάγιον τρικυμίας, γέρον, εἰς τὸ πεζοδρομιον αὐτό; Κατ' ἄλλους, εἶνε ἦρωσ τραγοδίας φονικῆς, ποιαῖον θῦμα μυστικῆς κατάρας, φονεύσας τὸν υἱὸν του κάποτε, ἐνῶ ἐψύλλατε τὰ πρόβατα ἐντὸς τῆς στάνης, κατὰ λάθος, ἐκλαδῶν αὐτὸν ὡς ἄρπαγα, ἐλθόντα κρύφα διὰ τὴν κλέψην, κ' ἔκτοτε, ἡμπαράφρων ἐκ τῆς λύπης, πλανώμενος καὶ ἀλητεύων πανταχοῦ. Ἴσως, ὡς λέγουσιν ἄλλοι, ἐδυστύχησεν ἀπλῶς, ἐψόφησεν τὰ πρᾶγματά του ἐκ θεομηνίας, καὶ μόνος, εἰς τοιαύτην ἡλικίαν, ἔρημος, μὴ ἔχων οὔτε συγγενεῖς οὔτε βοήθειαν ἄλλην, ἐπῆρε τὴν φλογέραν καὶ τὰ μάτια του, καὶ τριγυρνᾷ διὰ τὴν βγάλην τὸ ψωμί του. Ἴσως καὶ μόνον διαδαίνων ἀπὸ τὰ περίχωρα, πηγαίνων ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο χεῖμαδιό, τοῦ ἦλθεν αἰθνης ὄρεξις νὰ κατεβῆ καὶ εἰς τὴν πόλιν, κ' εὐρεθεῖς ἅπαξ εἰς εὐτήν, νὰ τὸ εἰπῆ λιγάκι καὶ μὲ τὴν φλογέραν του. Καὶ ἴσως νὰ τοῦ διηγήθη κάποιος περὶ Ἀθηνῶν, κ' ἐν τῇ ἀπλοϊκῇ του φαντασίᾳ νὰ ἀνέπλασεν αὐτὰς ὡς κανὲν πανηγύρι διαρκές, κ' ἐπῆρε τὴν φλογέραν του καὶ ἦλθεν, ὡς θὰ ἐπύγαιν' εἰς τὸ πρῶτον πανηγύρι τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ. Ἄν ἦλθεν ὁμως πρὸς ἐπίδειξιν τῆς τέχνης του, κακὸν λογαριασμὸν βέβαια ἔκαμεν. Ἀναμφιβόλως, ὡς ὑπόδειγμα παίκτη φλογέρας δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ κριθῆ, καὶ τῶν παρισταμένων τὸ μειδιάμα, πολλοὶ ἴσως λεδέντηδες βοσκοί, θὰ ἐμιμοῦντο πιθανῶς ἐὰν τὸν ἤκουαν. Τὰ ἔτη, ὡς ἐκύρτωσαν τὸ σῶμα του, ἠλάττωσαν τοῦ στήθους τὴν ἰσχύν, κ' ἠμαύρωσαν τὴν διαύγειαν τοῦ λάρυγγός του. Τὸ φῦσμα αὐτοῦ δὲν εἶνε ὅσον ἔπρεπ' ἔντονον καὶ συνεχές, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐξέρχεται συχνὰ ἀπὸ τῶν στέρνων του, διακεκομμένη ἐντελῶς καὶ ἐντελῶς βαιά. Καταφανῶς, τοῦ λείπει προπολλοῦ καὶ τῶν δακτύλων ἡ εὐκίνησις καὶ τῶν πνευμόνων ἡ ἀλκή. Τὸ μέλος δὲν τηρεῖ ἐπὶ μακρόν τὸν ἴδιον χαρακτήρα, καὶ ἡ χροιά τοῦ ἔσματος του παραλλάσσει. Πολλάκις, ἐνῶ ψυδᾷ, τὸν ἐγκαταλείπει αἰθνηδίας ἡ πνοή, καὶ τὸ αὐλάμα κόπτει ἀποτόμως. Καὶ ἄλλοτε, ἐκεῖ ποῦ τραγουδεῖ, τοῦ ἀναστέλλεται ἀπροσδοκίτως ἡ φωνή, καὶ ἀντηχεῖ ὡς ῥόγγος. Οἱ τόνοι δὲν τὸν ὑπακούουσιν πάντοτε, καὶ ἐκπνέουσιν αὐθαίρετοι καὶ ἀνισοί, ὅτε μὲν ἀελπίστως ἰσχυροὶ καὶ διαπεραστικοί, ὅτε δὲ ὡς διαφεύγοντες, βωβοί. Ἐνίοτε, ἀντὶ τοῦ ἤχου τῆς φλογέρας, ὄν μᾶτῃν ἀναμένεις, ἀκούετ' ἐντὸς τοῦ στομίου, μὸ-

νον, ξηρόν, ἀσθματικόν, ἄνευ ἀποτελέσματος, τὸ φῦσμα τοῦ χεῖλους. Καὶ ἄλλοτε, τὰ δάκτυλά του δὲν προφθάνουν νὰ κλείσουν διαμῖς, ὅσας ἐκ τῶν κατὰ μῆκος τῆς τρυπῶν θὰ ἐχρειάζετο, μεταστρεφόμενα ἐγκαίρως. Ἀλλὰ καὶ οὕτω, παράδοξον θέλητρον τὸ ἀγροικὸν ἴσμα του ἐνέχει, κ' ἡ ποίησις τῶν ἰδιορρυθμῶν καὶ ἀξέστων τραγουδιῶν του, σὲ ἐλκεῖ ἐν γοῆτρῳ, ἀνακινεῖ τὰ σπλάχνα ἐκ βαθέων. Ὁ γέρον ραψῳδός, οὔτε στιγμὴν ἐσκέθησεν νὰ ἐπιδειχθῆ, νὰ καταβάλλῃ κόπον διὰ τὴν φωνὴν καλλίτερον ἀπ' ὅ,τι εἶνε, νὰ ἐπιτηδευθῆ τέχνην ἣν δὲν ἔχει. Αὐθόρμητα σχεδόν, ὑπέκοντα ὡς εἰς ἐνδόμυχον ἀνάγκην νὰ διαχυθῶν, ὡς θέλουν καὶ ὡς δύνανται, αὐλήμα καὶ φῶν ἐκβαίνουσιν ἀπὸ τῶν ἐγκάτων του. Οἱ στεναγμοὶ του δὲν εἶνε προσποιητοί, οὔτε οἱ γογγυσμοὶ αὐτοῦ ψευδεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἀκριδῶς, τὸ τραγοῦδι του εἶνε τόσον ἄηδες, κ' ἡ αἰσθησις ἦν σοῦ προξενεῖ τοσοῦτον ἔκτροπος. Χωρὶς νὰ προσέχησεν εἰς τὰ κενὰ του, χωρὶς νὰ προσέχησεν εἰς τὰς μεταλλαγὰς του, χωρὶς νὰ προσέχησεν εἰς τὰς διαλείψεις του, καὶ μόνη ἡ ἀλήθεια ἦν ἐκφράζει, κ' ἡ πρωτοτυπία ποῦ τὸ πλῆμμυρεῖ, φαίνονται νὰ σὲ ὑποτάσσουν εἰς ἀκρόασιν. Ἐνίοτε, ὑποθέτεις ἀκουσίως, ὅτι πράγματι εἶν' ἐξοιδημένον ἐκ πατάγου πολεμικοῦ, εὐχολῆς ὀλλύντων καὶ ὀλλυμένων οἰμογῆς. Καὶ ἄλλοτε ὑποθέτεις ὅτι παράπονον μυστικόν, ὅπερ κατέχει πράγματι αὐτὴν τοῦ ψάλτου τὴν ὑπαρξίν, ἄλλος αὐτοῦ ἀπόκριψον καὶ ἀκατάσχετον, κυλινδεῖται διὰ τῶν στροφῶν, ἐξαιρεῖ τοὺς τόνους του ὡς εἰς ὀδύνης κραυγὴν, ἢ τοὺς πνίγει ὡς ὑπὸ δάκρυα. Τώρα πιστεύεις ἀκούων τὴν βραχνὴν ἰαχνὴν ἣν βάλλει, ὅτι νὰ ἐξορμήσῃ εἰς γιουρούσι εἶνε ἔτοιμος. Καὶ τώρα πιστεύεις ἀκούων ἐκλείπουσαν τὴν φωνὴν του ὅτι τοῦ τὴν ἔκοψε λυγμός, καὶ βλέπων τρέμοντα τὰ δάκτυλά του, ὅτι τρέμουν ἀπὸ συγκίνησιν ...

✱

Καὶ εἶνε τὰ τραγοῦδια του, ἀείποτε, ὅλα εἰς τὸν αὐτὸν τύπον χυμένα, πᾶν ὅ,τι ὑψηλὸν καὶ ποιητικόν, πᾶν ὅ,τι ἀνδρικὸν καὶ ἐλληνικόν ἔχει ἡ Ροῦμελν, πλήρη δυνάμεως καὶ πλήρη ἐμπνεύσεως, γεμάτα ἀπὸ φαράγγων δροσιῶν καὶ πνοῆν ἐλευθέρου ζεφύρου, ἐκχειρίζοντα ἀπὸ χυμὸν καὶ ἀπὸ ἄρωμα, τὰ ὁποῖα διαχύνουν ὡς εὐωδίαν ἀνοικτοῦ κάμπου εἰς τὸν κοινότοπον αὐτὸν δρόμον, καὶ ἀνέρχονται πρὸς τὴν ἀραχιασμένην πιπεριάν, ὡσὰν νὰ θέλουν νὰ ἐκτινάξουν, μίαν φορὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ οἰκτροῦ βίου τῆς, τὸ τεφρόν τῆς φύλλωμα μὲ φῦσμα ῥώμης. Τώρα ψάλλει τοῦ κλέφτου τὸ γῆρας, τὴν κόπωσιν μετὰ τοὺς ἀγῶνας, τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ ξαποστάσῃ μετὰ τῶσων χρόνων περιπλανήσεις ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας, ἀποκαμόντος τέλος, ἐν τῇ ἡρεμίᾳ τοῦ τάφου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου θέλει ὁμως ἀκόμη νὰ συμμετέῃ εἰς τὴν πάλην καὶ ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν φύσιν, θέλει ὁμως

ἀκόμη ν' ἀκούῃ τὸν θόρουτον τῆς ζωῆς καὶ τὴν κλαγγὴν τῶν ὄπλων.

Ἐγέρασα μορὲ παιδιὰ καὶ θέλω νὰ πεθάνω,
Γιὰ πιάστε με νὰ σηκωθῶ καὶ βάλτε με νὰ κάσω,
Φέρτε κλαριά καὶ στρώστε μου νὰ πέσω νὰ πλαγιάσω,
Ζωῶντε ποῦ θεὰ χαθῶ καὶ θεὰ ξεψυχῶσω,
Καὶ πάρτε, σῦρτε με, παιδιὰ, ἐκεῖ ψηλὰ στὴν ῥάχη,
Καὶ φιάστε μου τὸ μῆμα μου νὰ πέρνῃ δυὸ νο-
(μάτους
Νὰ στέκ' ὀρθὸς νὰ πολεμῶ καὶ δέπλα νὰ γεμίζω,
Καὶ στὴ δεξιὰ μου τὴ μεριά ἀρῆστε παρεθῶρι,
Νὰ μπαινοβγαίνουν τὰ πουλιά, τῆς ἀνοιξίς τ' ἀηδόνια,
Νὰ πέρνουν χαριτίσματα . . .

Τώρα ψάλλει τὰ κλέφτικα λημέρια, καὶ τὰ δράματα αὐτῶν τὰ ζοφερά καὶ τὰ ἄγρια, τὰ ἐκτυλισσόμενα ἀνὰ τὰς ἀποροφῶνας ῥάχεις τῶν βουνῶν, ἢ τοὺς ἀπροσίτους χαρδῶν μυχοῦς, ὅπου οἱ ἀετοὶ ἀνίπτανται ἢ καθίπτανται, πρὸς ἀναζητήσιν βορῶς.

Χρυσὸς ἀητὸς καθότανε σὲ κλέφτικα λημέρια,
Καὶ κράταγες στὰ νόγια τοῦ ἀνθρωπίνου κεφάλι,
Βολές-βολές τὸ ταίμπαγες, βολές-βολές τοῦ λέει
—Κεφάλι, κακοκέφαλο . . .

Τώρα ψάλλει τοὺς ἔρωτας τῶν κλεφτῶν, καὶ τὰς καταβάσεις τῶν εἰς τὰ κατοικούμενα μέρη, καὶ τοὺς ἡμέρους τοὺς καταλαμβάνοντας τοὺς τραχεῖς ἀνδρας μεταξὺ δύο παγανίων ἢ δύο ἐπόδων, καὶ τὰς παρὰ ταῖς Ὀμφάλας τῶν χωρίων λησμοσύνας τῶν Ἡρακλέων τούτων τῆς δουλείας.

Ἀπόψε δὲν κοιμήθηκα καὶ σήμερα νυστάζω
Γιὰ δυὸ ματάκια γαλανὰ, γιὰ δυὸ γλυκὰ ματάκια.
Θεὸ νὰν τὰ κλέψω μιά βραδύα, νόχτα χωρὶς φεγγάρι,
Νὰν τ' ἀνέδασω στὸ βουνό, ψηλὰ στὸ κορφοδοῦνι,
Νὰν τὰ φιλῶ μεσάνυχτα, νὰν τὰ φιλῶ τὸ τάχυ,
Ὅντας λαλᾷ ἡ πέρικια, ὄντας λαλᾷ τ' ἀηδόνι.
Τώρα ψάλλει τῶν ἀκτῶν τῆς Ροῦμελνς γλυκύτατον, τρυφερώτατον τραγοῦδι, ὅπερ φαίνεται ὡς νὰ συνοδεύῃ ὁ φλοῖσθος τοῦ κύματος, ὀπωμένου ἐπὶ τῶν ἀποτόμων βράχων τοῦ Ξηρομέρου.

Κόρη, ὅταν φιλιώμασταν, νόχτὰ ἦταν, ποιὸς μᾶς
(εἶδε; . . .

Μᾶς εἶδε τ' ἄστρι τῆς αὐγῆς, μᾶς εἶδε τὸ φεγγάρι;
Καὶ τὸ φεγγάρι ἔσκυψε, τῆς θάλασσης τὸ λέει,
Θάλασσα τῶπε τοῦ κουπιού, καὶ τὸ κουπὶ τοῦ ναύτη,
Κι' ὁ ναύτης τὸ τραγοῦδησε . . .

Τώρα ψάλλει τῆς στάνης τὴν ζωὴν, καὶ τὴν ἐρημίαν τῶν μανδριῶν, καὶ τῆς βλάχας τὰ κάλλη, καὶ τὰ εἰδυλῆα τοῦ ἀγροτικοῦ βίου, καὶ τὸ πολῦτιμον λαγιαρνί:

Ἐδῆγ, βλάχα, στὸ βουνό
Τρία λόγια νὰ σοῦ εἰπῶ.
Μπῆχαν κλέφταις στὸ μαντρί
Πῆρανε τὸ λαγιαρνί
Πῆρανε τὸ λαγιαρνί
Ποῦχε τὸ χρυσὸ μαλλί,
Τὸ πῆρανε καὶ πᾶν, πᾶν, πᾶν,
Καὶ πᾶν, πᾶν, πᾶν . . .

Καὶ βαθμυδόν, ἐνωτιζόμενος αὐτὸν, λησμονεῖσαι καὶ σὺ ὅπως ἐκεῖνος, ἀφαιρεῖσαι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς, χάνεις ὁμοίως τὴν συνειδήσιν καὶ τοῦ τόπου καὶ τοῦ μέρους ἐν ᾧ εὐρίσκεισαι, δὲν ἀντιλαμβάν-

νεσαι πλέον οὔτε τὴν ἀδεξιότητά του, οὔτε τὴν ἀτεχνίαν του, οὔτε τὸ γῆρας του, καὶ νομίζεις σχεδόν, ὅτι διαμέσου τῶν παρατόνων ἤχων τῆς φλογέρας του, διαμέσου τῆς βραχνῆς πνοῆς τοῦ γεροντικοῦ στήθους του, ὅλη ἡ ψυχὴ τῆς ποιητικῆς Ἑλλάδος, τῆς ἀρματολικῆς Ἑλλάδος, τῆς θαλασσίνας Ἑλλάδος διέρχεται ...

✱

Μεταξὺ τοῦ πλήθους, ἡ ἐντύπωσις εἶνε αὐτόχρομα ζωῆς. Βλακωδῶς τὸν προσδύλεπον ὅλοι γύρω πάντοτε, μὴ γνωρίζοντες πῶς πρέπει νὰ διατεθοῦν ἐκ τοῦ θαύματος, μὲ ἀπαρράλλακτους ὡς πρὸς τὴν ἐκφρασίαν τῆς αὐτῆς ἀνοήτου περιεργείας τὰς κοινοτάτας φυσιογνωμίας, συναθούμενοι ἐκ τῆς ἀβίσεως τῶν ὀπισθεν προσερχομένων, ἀνυπομονούντων καὶ αὐτὸν νὰ ἴδωσιν. Εἰς τοὺς ἀρχῆθεν συντελέσαντας τὸν κύκλον ἔχουν ἦδη προστεθῆ ἢ καὶ ἄλλοι ἱκανοί, πολυπληθεῖς σχεδόν, περιβάλλοντες τὴν πιπεριὰν ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πυκνούμενοι ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου. Κ' ἐκ τῶν διαδαινόντων, οἱ πλείότεροι, δὲν παραλείπουν νὰ σταθοῦν κατὰ στιγμήν, προσελκόμενοι κ' ἐκεῖνοι νὰ κνττάξουν, διότι ἔτυχε νὰ ἴδωσιν ἄλλους κνττάζοντας, ἐν τῷ ὧσεὶ μαγνητισμῷ ἀσυνειδήτου ὅστις ἀδελφῶναι ὅλους τῶν ὀδῶν τοὺς χάχνηδες. Στρατιῶται εἶν' ὄμοι; ἴδιος πάλιν οἱ συχνότεροι, οὐχ ἦττον καὶ τοῦ λαοῦ ἄνθρωποι, προσήλαθε δὲ καὶ παραμάνα τις. Τὰ ἐγκαταλείψαντα τοὺς στραγαλοπόδας τῶν παιδάριον, εἶνε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, συνταρασόμενα. Οἱ τρεῖς κομψοὶ λιμοκοντόροι, ἀναδιδάσκον καὶ καταδιδάσκον τὰ ὑελάδια ὀμματῶν, ἀπὸ τοῦ χαμαὶ καθημένου γέροντος εἰς τοὺς περιεστῶτας. Μερικοὶ ἐκ τούτων, κύπτουν ἐνίοτε, λαμβάνουν τὸν ἐκάστοτ' ἐκ τῶν δύο ἀργὸν κατακείμενον αὐλόν, τὸν ἐξετάζουν πανταχόθεν, μετὰ προσοχῆς, ἐπισταμένως, ὡς νὰ βλέπουν τοιοῦτον πρῶτον φορὰν ἐπὶ ζωῆς τῶν, περνώντες αὐτὸν ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. "Ἄλλοι, ἐκ τῶν νεωστὶ ἰδίως ἐρχομένων, ζητοῦν πληροφορίας, ἐν κενοσπουδίᾳ φορτικῇ, τί γέροντος εἶνε αὐτός, πῶς εὐρέθη ἐκεῖ, τί θέλει καὶ τί κάμνει, καὶ τὰ παρόμοια, ὡς νὰ μὴν ἠμποροῦν ν' ἀντιληφθοῦν ἀφ' ἑαυτῶν οἱ ἴδιοι. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἔρχεται καὶ καμμία πεντάρα, ἄνωθεν, ἐναερίᾳ, νὰ καταπέσῃ εἰς τὸν σκοῦφον του. Καὶ ἔρχεται ἐκ τῆς ὀμάδος τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐπιτοπολύ, οἵτινες μόνον φαίνονται νὰ ἐπιτοποῦνται κάπως, καὶ ἀκούουν σιωπηλοὶ, καὶ μὲ προσήλωσιν, καὶ λίσουν μετὰ δυσκολίας, μὲ ἀδεξίους τοὺς χονδροῦς δακτύλους τῶν, τὸν εἰς τοῦ μανδηλίου τῶν τὴν ἄκραν δεδεμένον σφυγκτὸν κόμβον, ὅπου φυλάττουν τὰ ὀλίγα τῶν λεπτά, διὰ νὰ τὴν δώσουν ἐκ τοῦ ὑπερῆματός τῶν βέβαια, εἰς τὴν ἀνάμνησιν ἴσως αὐτῆς τῆς ἀπούσης πατρίδος τῶν. Ὁ οἰκοκύριος, ὁ κρατῶν τὸ πλαγγονοειδὲς νήπιον, τὸν παρατηρεῖ ἐξ ἀποστάσεως, μὴ ἐκστομίζων λέξιν, ἀτενῶς, ὡς ἐν αἰσθήματι βαθύς οἴκτου. Διάλογοι συνάπτονται συχῶς, κάποιος πειράται νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τι.

— Καὶ ποῦ ξέπεδες δῶθε, γέρο ;...

— Αἶ, ἀέρας μ' ἔρριξε ..., ἀπαντᾷ αὐτός, λακωνικῶς, βραχέως.

— Τῶλεγε, γεροπατέρα, καμμιά ψύχα μὲ τὸν Ἀντροῦτσο κειὰ τὰ χρόνια ;..., τὸν ἐρωτᾷ, ἐπιτηδεύμενον τάχα ρουμιλιώτικην προφορὰν, ἐνῶ φαίνεται νὰ εἶνε μᾶλλον ἐκ Πελοποννήσου, ἀπὸ τῶς ἐπιχειροῦν νὰ εὐψυλογήσῃ δῖθεν τὸ μπακαλόπουλον.

— Ἑλληνικὴ μουσικὴ αὐτὴ !..., ἀνακονώνει πρὸς τὸν γείτονά του, ἐν εἶδει ἀποκαλύψεως, διὰ ν' ἀνοίξῃ κουδένταν, ὁ εἰς ἐκ τῶν λιμοκοντόρων, συνειδημένος φαίνεται πολὺ τὸ κτῆνος εἰς τὴν γαλλικὴν ἢ τὴν ἰταλικὴν ἐκ γενετῆς.

— Δὲ βαστᾷς πιά, καψογέρο !... Πάει πιά, δὲ βγαίνει !..., τῷ λέγει ἄλλος, αἰνιττόμενος τὴν βραχνότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν τῆς φωνῆς του.

— Μ' τί ν' σ' κάν' ; !... Τὸρ' μ' τ' λές ;... Νὰ σέ εἶχα νὰ μ' τῶλ' γ'ς 'δῶ καὶ σαράντα χρόνια !... Νὰ τ' ὄηξ νὰ σκίζ' τ' πέρα-πέρα !..., ἀπαντᾷ ὁ ραψωδός, εἰς αὐτὸ κυρίως ἀξίων μόνον νὰ προσέξῃ, ὡς ἀναγνωρίζων τὴν ἀδυναμίαν του πλέον καὶ ὁ ἴδιος, κ' ἐνθυμούμενος τὰ παλῆα του χρόνια, καθ' ἃ τόση ἦτο ἡ δύναμις τῆς πνοῆς του. Ὡστε νὰ σκίξῃ καὶ αὐτὴν τὴν φλογέραν, ἀπὸ τοῦ στομίου καὶ κάτω, πέραν καὶ πέραν, ἐκ τῆς ὀρμῆς.

Ἀπὸ ἀμάξης διερχομένης, δεσποινὴς ἐπιφωνεῖ πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ συντρόφους τῆς, μίαν παχεῖαν, κυρίαν ὁμογενοῦς βέβαια, καὶ δύο λεπτοκαμωμένους νεανίας, διπλωματιδεῖς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα.

— *Regardez donc, regardez ce vieux, là-bas !...*

Καὶ οἱ ἵπποι καλπάζουν ἐν πατάγῳ, καὶ δουποῦσι τοῦ ἵπποσιδηροδρόμου οἱ τροχοί, καὶ τὸ κέρας τοῦ ὀδηγοῦ ἠχεῖ ἐκάστοτε, καὶ ἡ μουσικὴ τῆς πλατείας ἀναπέμπει τοὺς διατόρους τόνους τῆς, καὶ τὰ παγώνια τοῦ κήπου, ὑπέρπυτε ἠεθισμένα, ἀνακράζουσιν. Καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντοειδοῦς αὐτοῦ θορύβου, ὑπὸ τὸ φύλλωμα τοῦ ψωραλέου αὐτοῦ δένδρου, ἐν τῇ σκιᾷ τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν μεγάρων, ὁ γέροντες ἀκολουθεῖ νὰ παίζῃ τὴν φλογέραν του, ἐξακολουθεῖ ν' ἀνελίσσῃ τὰ τραγούδια του. Καὶ βλέπων αὐτὸν, τὸσφ ξένον πρὸς τὸν κόσμον ἐντὸς τοῦ ὀποίου εὐρίσκειται, τὸσφ ξένον πρὸς τὸν πλαισίον ὀπερ τὸν περιβάλλει, σοῦ ἔρχεται διαμῆς ἡ ὀρμὴ νὰ διασχίσῃ τὸν ἀνθρώπινον σφρφετόν, νὰ τὸν ἀρπάξῃ καθὼς κἀθεταί μὲ τὴν φλογέρα του καὶ μὲ τὴν καπότα του, νὰ τὸν ἀπαγάγῃ ἐν στιγμῇ, μακρὰν τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν τραινῶν καὶ τῶν νοικοκυραίων καὶ τῶν λιμοκοντόρων καὶ τῶν δεσποῖ ἴδων καὶ τῶν παγωνίων, εἰς κανένα βουνὸν τῆς Ρούμελης, νὰ τὸν ἀνεβάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν του, νὰ τὸν στηλώσῃ εἰς τὴν ρίζαν κανενὸς δένδρου ὀπερ νὰ θεμελιώσῃ τοὺς πόδας του εἰς τὸν βράχον καὶ νὰ κρούσῃ τὰ φύλλα του εἰς τὰ σύννεφα, γέρικου ὀπως τὸ κορμί του, νὰ ξαπλωθῇ εἰς τὸ πλάγι του. κ' ἐκεῖ, ἐνῶ θενὰ φουσομανᾷ ὁ ἀέρας μέσα εἰς τὰ ἔλατα καὶ θεν' ἀντιδοίξ' ἡ ρεμματιά, νὰ τοῦ εἰπῆς·

— Ἄιντε. πὲς τα τόρα μωρὲ γεροκούφταλο ! ...

Μιχαὴλ Μητσάκης

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΕΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(Σολίγια καὶ τίλο).

Μόλις ἐπὶ ἔπυθε ἐπ' αὐτοῦ, καὶ οὐτος ἀνωρθῶθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ποιήσας ἄλλα τριῶν μέτρων. Εὐθὺς ὁ πατὴρ μου τὸν καθισύχασεν ἐμπήξας τοὺς πτερνιστήρας εἰς τὰ πλευρά του καὶ ἀρκετοὺς ἐπὶ τοῦ τραχήλου του κατενεγκῶν γρόνθους.

— "Ε! τί νὰ σοῦ κάμω, δὲν ἔχω τὸ μαστίγιόν μου ! ἐπιθύρισε.

Ἄνεμνήσθην τότε ἐπὶ ποίου κατηνέχθην τὸ μαστίγιον τοῦτο καὶ φρίκη διέδραμε τὰ μέλη μου.

— Ποῦ τὸ λησμόνισες ; ἠρώτησα μετὰ τινος στιγμᾶς τὸν πατέρα μου.

Ἄλλ' ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἀπάντησιν δούς μοι, ἤρξατο καλπάζων. Τὸν ἠκολούθησα καὶ τὸν ἔβησα, διότι ἐπεθύμουν νὰ τὸν παρατηρήσω κατὰ πρόσωπον.

— Θὰ ἐστενοχωρήθῃς μόνος σου ; μὲ ἠρώτησε.

— "Ε! ὀλίγον ! Ποῦ ἔχασες λοιπὸν τὸ μαστίγιόν σου ; ἐπανέλαβον.

Ἐνατενίσας με δ' ἐκεῖνος ἀπῆντησε.

— Δὲν τὸ ἔχασα, τὸ ἔρριψα.

Ἀφῆρέθη εἰς τὰς σκέψεις του καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Τότε δὲ παρετήρησα διὰ πρῶτον καὶ ἴσως διὰ τελευταίαν φορὰν, πόσων γλυκύτητά καὶ ἐν ταυτῷ ἄμετρον θλίψιν ἠδύναντο νὰ ἐκφράσωσι τὰ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου του.

Ἐκέντησεν ἐκ νέου τὸν ἵππον του, ἀπεμκρύνθη καλπάζων, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν φθάσω πλέον· ὅτε ἔβησα εἰς τὸν οἶκον μας, ἐκεῖνος εἶχε προηγηθῆ ἔμοῦ κατὰ ἕν τέταρτον τῆς ὥρας.

"Ἰδοῦ τί ἐστὶ ἔρωσ", ἐσκεπτόμην καθήμενος τὴν αὐτὴν νύκτα πρὸς τοῦ γραφείου μου, ἐφ' οὗ ἐφαίνοντο πλέον ἦδη διδῆναι τινὰ καὶ χάρτης.

"Ἰδοῦ τὸ πάθος ! ... Πῶς ἐκείνη οὔτε τὴν ἐλαχίστην ἐξέφρασεν ἀγανάκτησιν ; Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ὑπομείνῃ νὰ τὴν κτυπήσῃ χεῖρ τις, οἰαδίποτε, ἔστω καὶ χεῖρ λατρευομένη ; Ἰδοῦ λοιπὸν ! ἀπεδείχθη ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶνε δυνατόν, ὅταν τις ἀγαπᾷ ! ... Καὶ ἐγώ ! ... Ἐγώ, ὁ ὀποῖος ἐνόμιζον ... "

"Ἦδη ὁ ἔρωσ μου, μεθ' ὅλων τῶν ταραχῶν, τῶν τρῶμων καὶ θλίψεων του, ἐφαίνετο καὶ εἰς ἐμὲ αὐτὸν παιδαριώδης, ἐλάχιστος, ἀσήμαντος, ἀνευ ἀξίας, πρὸς τοῦ ἀγνώστου τούτου εἰς ἐμὲ αἰσθηματος, ὀπερ μόλις ἠδυνάμην νὰ ἐνοήσω, καὶ τὸ ὀποῖον παρῆγε τρομερὰν ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν, ὡς εἰκὼν ὠραία καὶ συνάμα ἀγρία, ἢν μάτην προσπαθεῖ τις νὰ διακρίνῃ ἐν τῇ σκιᾷ ... "

Τὴν αὐτὴν νύκτα εἶδον καθ' ἕπνον παρὰ ὄξον καὶ τρομερὸν ὄνειρον : Εἰσῆλθον εἰς ἰσόγειόν τι δωμάτιον, ἐν τῷ ὀποῖῳ ἴστατο ὁ πατὴρ μου μὲ τὸ μαστίγιον ἐν τῇ

χειρί. Εἰς τινὰ γωνίαν ἦτο συνεσπειρωμένη ἡ Ζηναίς, φέρουσα ἐρυθρὸν σημεῖον, οὐχὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μετώπου· ὀπισθεν δ' αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς μου ἀνωρθοῦτο ὁ Βελοδζορῶδ, καταματωμένος, μὲ ἡμιάνοικτα τὰ ὠχρὰ χεῖλην του, μυρίας κατὰ τοῦ πατρὸς μου ἐξεμῶν ἀπειλάς.

Μετὰ δύο μῆνας εἰσῆλθον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἕξ μῆνας ἀργότερον ὁ πατήρ μου ἀπέθανε προσβληθεὶς ὑπὸ ἀποπληξίας ἐν Πετεσοῦργῳ, ὅπου οὐχὶ πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχομεν μεταβῆναι.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχε λάβει ἐκ Μόσχας ἐπιστολὴν τινὰ, ἣτις τῷ προϋξένεισε βαρεῖαν αἰσθησίν, συνεπενεγκοῦσα καὶ τὴν ἀποπληξίαν. Εἶχε ζητήσει κατὰ τι παρὰ τῆς μητρὸς μου, λέγουσι μάλιστα, ὅτι τὸ ἐξήτει κ λ α ἰ ω ν, αὐτὸς ὁ πατήρ μου!

Εὔρον μετὰ τὸν θάνατόν του ἐπιστολὴν τινὰ πρὸς με, ἣν εἶχεν ἀρχίσει τὴν πρώτην τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου τοῦ καὶ ἦτις εἶχεν οὕτως:

«Γιέ μου, προφυλάχθητι ἀπὸ τὸν ἔρωτα· φοβοῦ τὰς γλυκύτητας ἄς συνεπιφέρει, φοβοῦ τὸ δολιχτόριον, ὅπερ ἐπιχέει».

Μετὰ τὸν θάνατόν του ἐπεμψεν ἡ μητήρ μου εἰς Μόσχαν οὐκ εὐκαταφρόνητον ποδὸν χρημάτων.

ΚΒ'.

Τέσσαρα ἔκτοτε παρῆλθον ἔτη. Εἶχον τέλειώσει τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ δὲν ἐγγόριζον ἔτι τί θὰ ἐπραττον, ποῖον στάδιον θὰ ἠκολούθουν.

Ἐσπέραν τινὰ συνήντησα εἰς τὸ θέατρον τὸν Μαϊθανῶδ, ὅστις ἦτο ἦδη νυμφευμένος καὶ κατεῖχε δημοσίαν τινὰ θέσιν. Οὐδεμίαν μεταβολὴν εὔρον ἐν αὐτῷ· κατελαμβάνετο, ὡς καὶ πρότερον, ὑπ' αἰφνιδίου ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τι πρᾶγμα οἰονδήποτε, ὅστις ἐνθουσιασμός μετεβάλλετο αἰφνιδίως ἐπίσης εἰς ἄκραν ἀποθάρσυνσιν. Μετὰ διαφόρους ἐπὶ ξένων ἀντικειμένων συνομιλίας μοὶ λέγει:

—Ξεῖρετε ὅτι ἡ κυρία Δόλοσκ εἶνε ἐδῶ;
— Ποία εἶνε αὐτὴ ἡ κυρία Δόλοσκ;
— Ἄ! τὸσον γλίγωρα λοιπὸν ἐλθσμονήσατε τὴν τέως πριγκιπίσσαν Ζασσεκίν, τὴν ὁποῖαν ἐρωτευόμεθα ἄλλοτε ὅλοι καὶ σεῖς ἀκόμη, εἰς τὴν ἐροικὴν ἐκείνην ἐπαύλιον, πλησίον τοῦ Νεσκοντσόγος;
— Ὑπανδρεύθη λοιπὸν τὸν Δόλοσκ;
— Μάλιστα.
— Καὶ εἶνε τώρα ἐδῶ, εἰς τὸ θέατρον;
— Ὅχι, ἀλλὰ μένει ἐνταῦθα. Δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφότου ἦλλα, καὶ προτίθεται νὰ κάμῃ ἕνα ταξειδία εἰς τὸ ἐξωτερικόν.
— Τί πρᾶγμα εἶνε ὁ σύζυγός της;
— Πολὺ καλὸς νέος, πλούσιος, συναδελφός μου ἐν Μόσχᾳ. Βεβαίως, ἐννοεῖτε, μετὰ τὸ ἐπεισόδιον ἐκεῖνο . . . τὸ ὁποῖον βεβαίως θὰ γνωρίζετε . . . (καὶ ἐμειδίασε πονηρῶς) δὲν ἦτο τὸσον εὐκολὸν δι' αὐτὴν νὰ εὔρη κανένα σύζυγον . . . ἀλλὰ τί ἀδύνατον εἰς ἐν τοιοῦτο πνεῦμα; Ἐμπρός, πηγαίνετε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆτε, θὰ εὐχαριστηθῆ πολὺ νὰ σᾶς ἴδῃ. Εἶνε ἀκόμη ὠραιότερα ἀπὸ τότε.

Καὶ μοὶ ἔδωκε τὴν διεύθυνσίν της: Ξενοδοχεῖον Δεμόν. Ἦδη αἱ παλαιαὶ ἡρχισαν ν' ἀναγεννῶνται ἐν ἐμοὶ ἀναμνήσεις,

καὶ ἀπεφάσισα ἐπὶ τέλους νὰ μεταβῶ εὐθὺς τὴν ἐπομένην, ἵνα ἐπανεύρω αὐτὴν καὶ δώσω τροφήν εἰς τὸ ἀρχαῖον μου πάθος. Ἐκολούθουν ὁμως ὑπὸ τινων ὑποθέσεων μου.

Ἐβδομάς εἶχε παρέλθει, τὴν διεδέχθη ἄλλη, καὶ ἐγὼ εἰσέτι δὲν εἶχον διυνηθῆ νὰ μεταβῶ πρὸς αὐτήν, καὶ ὅτε τέλος διυνηθῆν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Δεμόν καὶ τὴν ἐξήτησα, μοὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν εἶχεν ἀποθάνῃ ὅλος αἰφνιδίως, ἐκ συνεπειῶν τοῦ τοκετοῦ.

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ ἠσθάνθη σφοδρὸν ἐν τῇ καρδίᾳ μου νυγμόν. Σκεπτόμενος δέ, ὅτι δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ τὴν ἴδω, νὰ τῇ ὁμιλήσω, ὅτι δὲν τὴν εἶδον, καὶ ὅτι πλέον δὲν θὰ τὴν ἐδελπον διὰ παντός, ἤρχισα νὰ μέμφωμαι ἑαυτόν.

«Ἀπέθανε!» ἐπανελάδον, παρατηρῶν ἠλιθίως τὸν θυρωρὸν καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς δὲν ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ ὄτα μου.

Ἀνεπόλησα τὰ λῖαν προσφιλῆ μοι ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς της, τοὺς ὡς λάμποντας ἀδάμαντας ὀφθαλμούς της, τοὺς πλοκάμους της κεκλεισμένους ἦδη ἐν στενῷ καθωτίῳ ὑπὸ τὸ ψυχρὸν χῶμα, εἰς τὸ παγετῶδες σκότος, πλησίον μου, καὶ ἴσως πλησίον καὶ τοῦ πατρὸς μου αὐτοῦ.

Ἦ νεότης! νεότης! οὐδὲν τῇ ἐμποιεῖ τὴν ἐλαχίστην ἀνυσυχίαν, ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου νομίζει τις ὅτι τῇ ἀνήκουσι, καὶ αὐτὴ ἡ λύπη τὴν παρηγορεῖ, ἔχει ἀδιαφιλονεικίτον κτήνη τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀναίδειαν. Καυχᾶται, ὅτι χαίρεται τὴν ζῶν ὡς οὐδεὶς ἄλλος.

Καὶ ὁμως καὶ αὐτῆς αἱ ἡμέραι διέρχονται καὶ παρέρχονται καὶ τὰ πάντα ἀφανίζονται, οὐδὲν καταλείποντα ἔχνος, ὡς ἡ χιών ὑπὸ τὸν ἥλιον . . .

Καταναλίσκει εἰς μηδαμινὰ πρᾶγματα τὰς ἀκμαῖας δυνάμεις της, ἄς ἠδύνατο νὰ διαθεῖται πρὸς ἐπιτέλειαν σπουδαίου τινὸς σκοποῦ, ἵνα μὴ ἐπειτα αἰτιάται τις ἑαυτόν, σκεπτόμενος: «Ἄ! τί θὰ ἠδυνάμην νὰ πράξω, νὰ κατορθώσω, ἐὰν δὲν κατηνάλισκον εἰς μάταια πρᾶγματα τὴν νεότητά μου»

Οὕτως ἐγὼ πόσα εἶχον ἐλπίσει, ὁποῖον εὖελοι προεμάντευον μέλλον! Τί δέ ἐξ ὅλων τῶν ἐλπίδων μου ἐπληθύθεισε; Ἦδη ὅτε αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν περικαλυπτόμενον ὑπὸ τῆς σκιάς τῆς δύσεως τοῦ δίου μου, τί διετήρησα προσφιλέστερον, ἀγνότερον, ἢ τὴν νεανικὴν ἐκείνην θέλλαν, τὴν τόσῳ ταχέως ἐκραγεῖσαν καὶ τόσῳ αἰφνιδίως παρελθοῦσαν,

Ἐνθυμούμαι, ὅτι ἡμέρας τινὰς μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ζηναίδος, ὑπὸ μυστηριώδους ἐλκυσθεῖς ἐπιθυμίας, παρέστην εἰς τὸν θάνατον πτωχῆς γραίας, κατοικοῦσης εἰς τὴν αὐτὴν μεθ' ἡμῶν οἰκίαν.

Ράκη ἐκάλυπτον τὸ σῶμα της, καὶ ἦτο κατακεκλιμένη ἐπὶ δανίδων σκληρῶν, ἐχουσα ὡς προσκέφαλον ρυπαρὸν τινὰ σάκκον, ἐν τοιαύτῃ δὲ καταστάσει ἠγωνία κατὰ τοῦ θανάτου.

Ὅλος ὁ βίος της δὲν ἦτο ἄλλο τι ἢ διπνεκὴς πάλη κατὰ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀθλιότητος, πάλιν οὐδὲν τὸ ἀποτέλεσμα σχοῦσα. Οὐδεμίαν εἶχε δοκιμάσει χαρὰν. Ἐπρεπε νὰ θεωρῆ ὡς τὴν ὑψίστην ἀπο-

λύτρωσιν τὸν θάνατον, ὅστις θὰ τὴν ἀπῆλλασσε τοῦ ταραχώδους καὶ ἐπιπόνου βίου της, καὶ ὁμως ἐνόσῳ τὸ ἀποκαμὸν σῶμα της ἠγωνία κατὰ τοῦ θανάτου, ἐνόσῳ τὸ στήθος της ἐξωγοῦτο θλιβερῶς ὑπὸ τῶν τελευταίων παλμῶν, καὶ πρὶν ἢ αἱ τελευταῖαι δυνάμεις της τὴν ἐγκαταλείπωσι, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ κάμῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν τῶν ἀμαρτημάτων της παρὰ τοῦ Ὑψίστου. Μόνον δ' ὅταν ἐσδέσθη τὸ φῶς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς της, δὲν ἐξέφραζον πλέον οὔτοι τὸν φόβον καὶ τὴν φρίκην τοῦ θανάτου.

Ἐνθυμούμαι δ' ἐπίσης ὅτι τότε, παρὰ τὸ προσκέφαλον τῆς πτωχῆς ἐκείνης γραίας, ἠσθάνθη τὴν καρδίαν μου ὑπὸ ἰσχυρᾶς καταληφθεῖσαν ἀγωνίας ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς Ζηναίδος, καὶ ἠθέλησα νὰ ἰκετεύσω τὸν Θεὸν δι' αὐτήν, διὰ τὸν πατέρα μου καὶ δι' ἐμὲ αὐτόν.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΙΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ἐν τῇ φιλίᾳ ὅλα εἶνε κοινά. . . διὰ τὸν ἕνα ἐκ τῶν φίλων.

Μὲ τὴν σύγχρονον ἀνατροφήν καὶ παιδευσίν ἦτις διδεται εἰς τὸ θῆλυ γένος, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι παρασκευάζομεν ἐπιτηδες πολὺν περισσοτέρας βασιλείσας καὶ πριγκιπίσας καὶ ἐν γένει ἀριστοκράτιδας ἀφ' ὅσαι εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξουν καὶ πολὺν περισσοτέρας ἑταίρας ἀφ' ὅσαι χρεαίζονται.

Παρατηρεῖται ὅτι κατὰ τοὺς συγχρόνους καιροὺς ὁ ἀριθμὸς τῶν συγγραφέων πενταχοῦ τοῦ κόσμου εἶνε ἦδη μέγας καὶ προβαίνει αὐξάνων καθημέραν. Ἡ αἰτία εἶνε ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συγγραφεῖν, μαζί μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πολιτεῖσθαι καὶ τοῦ κυβερνᾶν, εἶνε τὰ μόνα τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπεται νὰ τολμᾷ εἰς καθένα νὰ τὰ ἐξασκῆ χωρὶς νὰ τὰ ἔχη προτύτερα σπουδάσῃ.

Γυνὴ ἀληθῶς ἀξιώτιμος δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ σύζυγος καὶ χήρα παρὰ μίαν μόνην φορὰν.

Οἱ ἐπαῖται κλέπτουν τοὺς πτωχοὺς.

Ὁμολογουμένως, βλέπω ὅτι ὁ ἄνθρωπος τελειοποιεῖ καθημερινῶς τὰ πάντα περὶ ἑαυτόν· ἀλλὰ δὲν βλέπω νὰ τελειοποιεῖται καὶ ὁ ἴδιος.

Νὰ φονεύσῃς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλειότερον ἀριθμὸν ἀνθρώπων γεννηθέντων ὑπὸ ἄλλον παρὰ τὸν ἰδικόν σου οὐρανόν, ἀνευ μίσους καὶ ἀνευ αἰτίων, διὰ τῶν ἐπιτηδειοτέρων πρὸς ἐξόντωσιν μέσων, ἰδοὺ ἡ στρατιωτικὴ δόξα, ἦν τὸσον θαυμάζουσι. Νὰ φονεύσῃς ὁμως τὴν ἐπαύριον, ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ ἕνα μόνον ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ τόπου αὐτοῦ, τοὺς ὁποῖους τὸσον ἐνδοξον ἦτο χθὲς νὰ ἐξοντώσῃς συλλήθδην, θεωρεῖται ἐγκλημα τιμωρούμενον ὑπὸ τῶν νόμων καὶ συνεπιφέρων τὴν γενικὴν φρίκην.

Ἄλφόνσος Κάρερ

ΖΩΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

νομάζομεν συνάθως πυθμένα τῆς θαλάσσης τὸ ἔδαφος τὸ εὐρισκόμενον 200 μ. ὑπ' αὐτὴν, κάτω δὲ τοῦ βάθους τούτου ἀπαντῶμεν τὴν ζώνην τῆς ἀθύσσου μέχρι 600 μ. καὶ κάτω. Τὸ διάστημα τῶν δύο τούτων βυθῶν ἀποτελεῖ τὴν μεταβατικὴν ζώνην.

Ὁ διάσημος ἐρευνητὴς τῶν πόλων John Ross ἀνείλκυσεν ἐν ἔτει 1818 ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης τῶν πόλων ἀπὸ βάθους χιλίων μέτρων ἓνα ἀστέρη (σταυρὸν τῆς θαλάσσης) ἐξ οὗ ἔγεινε γνωστὸν ὅτι ἡ ἀθύσσοσ ἔχει τὰ ζῶα τῆς. Εἰκόσιν ἐτη βραδύτερον ὁ Edward Forbes ἀρεύνησε τὴν ἀθύσσον συστηματικώτερον, ἀλλὰ δι' ἀτελῶν ἐργαλείων, διὸ καὶ ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα ὅτι πέραν τῶν 300 μ. ἡ θάλασσα εἶνε ἀκατοκίητος. Ἐν ἔτει 1840 ὁ Lovens ἐν Στοκχόλμῃ καὶ ὁ Lars ἐν Χριστιανίᾳ ἔφερον ἥδη ἀποδείξεις περὶ τῆς ὑπάρξεως ζῶων εἰς σημαντικὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Ἐν ἔτει 1854 κατὰ πρώτων φερὰν εἰσέδυσεν ἡ βολὴ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὀκεανοῦ καὶ διὰ τῆς λευκῆς ἰλύος τὴν ὁποίαν ἔφερον εἰς φῶς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων Γλαβιγερίων ζωαρίων ἐγένετο καταφανὲς ὅτι ὁ πυθμὴν περιέχει ζῶα εἰς μέγα βάθος. Οὕτως ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐπολλαπλασιάζοντα τὰ εὐρήματα ζῶων ἐκ τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης μέχρι οὗ ἐν ἔτει 1869 εἰλκύσθησαν διὰ τῆς κακάδας ἢ τῆς συρτῆς ζωάρας, ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Βισκάγιας ζῶα πολυάριθμα, ἀνήκοντα καὶ εἰς τὰ πέντε ἀσπὸνδύλα βασίλεια ἐκ βάθους 2,435 ὀργυίων. Ἐκ τούτου οὐδεμία ὑπελείφθη ἀμφιβολία ὅτι ὁ πυθμὴν τῆς ἀθύσσου κατοικεῖται ὑπὸ πολυάριθμων ζῶων.

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν θαλασσίων ζῶων δίδει γενικὴν τινὰ ἰδέαν τῶν ζῶων καὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀθύσσου ἐκ βάθους 1,200—1500 μ. κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὰ φυτὰ ἐλλείπουσιν ἐντελῶς. Ἄντ' αὐτῶν ὅμως εἶνε τὰ ζωόφυτα, ἥτοι τὰ διακεκλασμένα κοράλλια, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τῶν παλαιότερων φυσιοδίφων ἔχαρακτηρίζοντο ὡς «φυτὰ ἄνευ ἀνθέων, σκληρῶσ καὶ λιθώδους συστάσεως». Ὁ Peyssonell ἐν τούτοις ἐν ἔτει 1723 ἀνεγνώρισε τὴν ζωικὴν αὐτῶν φύσιν καὶ ἐν ἔτει 1727 ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν ἀκαδημίαν τῶν Παρισίων διατριβὴν, ὑποστηρίζουσαν τὴν ἰδέαν ταύτην. Ὁ Réaumur, εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς διατριβῆς ταύτης, ἔχαρακτήρισε τὴν ἀνακάλυψιν ὡς π α ρ ἄ δ ο ξ ο ν π λ ἄ ν η ν. Τὰ ζωόφυτα λοιπὸν ταῦτα, τὰ ὁποῖα σήμερον συγκαταριθμοῦνται ἀναμφισβητήτως μετὰ τῶν ζῶων, ἀποτελοῦσι τὰ δάση τῶν βυθῶν καὶ σχηματίζουσι διακεκλασμένα σώματα διὰ τῶν κορμῶν καὶ τῶν κλάδων τῶν ὁποίων ἀναρριχῶνται διάφορα καρκινοειδῆ ζῶα. Καὶ δὲν εἶνε μὲν τὰ κοράλλια ταῦτα γ ν ἡ σ ι α, ἀλλ' ἔχουσιν ὠραῖα σχήματα καὶ εἶνε ἀξιοπαρατήρητα διότι τινὰ ἐξ αὐτῶν ἔχουσι τὴν ιδιότητα νὰ λάμπωσι διὰ λευκοῦ, τὰ δὲ δι' ἰώδους, τὰ δὲ διὰ κυανοῦ χρώματος. Καὶ λάμπουσιν οὐχὶ οἱ κορμοὶ καὶ οἱ κλάδοι, ἀλλὰ τὰ ζῶα, τὰ μικρὰ, τὰ ἐπικαθήμενα δίκην μικρῶν ἀν-

θῶων ἐπὶ τῶν μικρῶν κλάδων, ὡς φαίνεται ἐν τῇ εἰκόνι πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω καὶ δεξιῶ. Θὰ εἶνε δὲ ὠραιότατον θέαμα ὅταν ἐφ' ὀλοκλήρου τοιούτου τινὸς ζωοφυτικοῦ δένδρου τρεμοσθύνουσιν ἐπὶ τῶν κλάδων αἱ πολύχροσι αὐταὶ βλόγες. Εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς εἰκόνης βλέπομεν καὶ ἄλλα ζωόφυτα, τοὺς σ π ὄ γ γ ο υ ς, ἰδίως δὲ τὸ εἶδος *Euplectella* ἢ καλὰ θ ι ο ν τῆς Ἀ φ ρ ο δ ι τ η ς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ σπόγγοι οὗτοι συνίστανται ἐκ βελονῶν ἐκ πυριτικοῦ ὀξεως, ἥτοι ὑαλίνων, δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν αὐτοὺς ὡς τὰ κρυστάλλινα παλάτια τῶν ἐντὸς αὐτῶν κατοικούντων καρκινιδίων, ὧν τινὰ φαίνονται καὶ ἐπὶ τῆς εἰκόνης.

Κάτωθεν τούτων βλέπομεν ἀπεικονισμένα τὰ θαλάσσια κρίνα ἅτινα ἔχουσιν ἀπιοειδῆ μορφήν καὶ διάφορα χρώματα, ὅπως τὰ ἄσθη τῶν λειμῶμων, πορφύρα, κίτρινα, λευκὰ ἢ καὶ πράσινα. Πλησίον αὐτῶν εὐρίσκονται οἱ συγγενεῖς αὐτῶν, οἱ θαλάσσιοι ἀστέρες.

Οἱ ἀστέρες οὗτοι λάμπουσιν ἐντὸς τοῦ βυθοῦ, ἔνεκα δὲ τούτου ὁ Νορβηγὸς ποιητὴς *Ashjörnsen* ὅστις ἠλίευσεν αὐτοὺς κατὰ τὸ 1850 τοὺς ὠνόμασε *Brisinga* κατὰ τὸ κόσμημα τῆς θεᾶς *Freye* τῆς νορβηγικῆς θεολογίας, τὴν ὁποίαν ἔκλειψεν ὁ Λόκι, καὶ ἔκρυσεν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. (Ἡ *Brisinga* ἢ «εὐγενὴς» (*Brisinga elegans*) εὐρίσκεται εἰς τὰ κάτω τῆς εἰκόνης δεξιῶ).

Ἐὰν δὲ ρίψωμεν γενικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν σπόγγων τούτων, τῶν κοραλίων καὶ τῶν κρυσταλλίνων παλατιῶν θὰ ἴδωμεν ὅτι ἅπαντα χαρακτηρίζονται διὰ τὸ σύμμετρον καὶ στρογγύλον τῆς μορφῆς αὐτῶν, πρῶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εὐρίσκειται εἰς τὰ αὐτὰ ὄντα τὰ εὐρισκόμενα εἰς μικρὰ βάθη. Ὁμοιάζουσι μᾶλλον μετὰ τὰ δένδρα κοιλάδος προφυλαγμένης ἀπὸ τῶν ἀνέμων, ἐνῶ αἱ ἐλάται καὶ αἰπίτυσαι ἐπιπύων ὀρέων κάμπτονται ὑπὸ τῶν θυελλῶν καὶ τῶν ἀνέμων ὅπως καὶ τὰ ζῶα τῶν ῥιπῶν μερῶν τῆς θαλάσσης ὑπὸ τῆς πλῆξεως καὶ τοῦ ὄρου τῶν κυμάτων, διότι τὰ κύματα δὲν μαίνονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, ἡ δὲ ταραχὴ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου, ἡ καταποντίζουσα ὀλόκληρα σκάφη, δὲν φθάνει μέχρι τῆς ἀθύσσου. Ἐνταῦθα ἡ κυκλοφορία τῶν ὑδάτων τελεῖται βραδεία, σχεδὸν ἀπαρτήρητος ἀπὸ τῶν ψυχρῶν πόλων πρὸς τὸν ἡσημερινόν. Μὴ νομίσῃ ὅμως τις ὅτι ἔνεκα τούτου ἐπικρατεῖ εἰρήνη εἰς τὰς ἡρέμους ταύτας χώρας, διότι καὶ ἐνταῦθα μαίνεται ὁ πόλεμος ὅπως καὶ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ὅπου ὑπάρχουσι ζῶντα ὄντα, ἅτινα εἶνε ἠναγκασμένα νὰ ἀγωνίζονται τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. (Ἀκολουθεῖ)

Σπυρίδων Μηλιαράκης

Η ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἐκ τῶν τοῦ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΙ

Μουσικὴ !... Τί εἶνε ἡ Μουσικὴ ;... Διὰ τί προκαλεῖ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τοιαύτας ἐντυπώσεις ;... Ἰσχυρίζονται ὅτι, συγκινοῦσα αὐτήν, ἐξυψώνει τὴν ψυχὴν. Ψεῦδος καὶ βλακεία !

Ἡ ἐντύπωσις ἦν προξενεῖ, εἶνε ἰσχυρά, ἀναμφιδόλωσ, ἀλλὰ καθόσον δύναμαι νὰ κρίνω ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ μου δὲν ἐξυψώνει διόλου τὴν ψυχὴν. Δὲν τὴν ἐξυψώνει, ἀλλὰ καὶ δὲν τὴν καταβιάζει. Ἀπλῶσ, τὴν ἐρεθίζει, τὴν διεγείρει. Κατὰ ποῖον τρόπον νὰ σὰς τὸ ἐξηγήσω ; Ἡ Μουσικὴ, ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ, μὲ κάμνει νὰ ἀσμονῶ τὰ πάντα, νὰ ἀσμονῶ τὸν ἑαυτόν μου ἀκόμη, νὰ ἀσμονῶ αὐτὴν τὴν ὑπόστασίν μου, τὴν ἀληθῆ. Μὲ κάμνει νὰ πιστεύω εἰς ὅ,τι δὲν πιστεύω, νὰ ἐννοῶ ὅ,τι δὲν ἐννοῶ. Μοῦ δίδει δύναμίν τινα, ἰσχύν τινα, ἡ ὁποία δὲν μοῦ ἀνήκει πραγματικῶσ. Ἡ ἐντύπωσις ἦν προξενεῖ ἐπ' ἐμοῦ εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν τοῦ χασμῆματος ἢ τοῦ γέλωτος· συχνότατα, ὅταν βλέπω κανένα νὰ χασμᾶται, χασμῶμαι κ' ἐγώ, ὅταν ἀκούω κανένα νὰ γελᾷ, γελῶ κ' ἐγώ αὐτομάτως — φαίνόμενον συνηθέστατον. Αἱ λοιπὸν ! Παρομοίως καὶ ἡ μουσικὴ μὲ μεταφέρει εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ἐκεῖνος ὁποῦ τὴν ἔγραψε. Μιγνύω τὴν ψυχὴν μου μετὰ τὴν ἰδικὴν του, καὶ τὸν ἀκολουθῶ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἄλλο αἶσθημα. Πῶσ καὶ διατί συμβαίνει τοῦτο ; Ἄγνοῶ. Ὁ μουσικός, ὁ συνθέτης, ἐγνώριζεν ἀναμφιδόλωσ πόθεν προήρχετο ἡ πνευματικὴ αὐτῆς κατάσταση, ἡ ψυχικὴ αὐτῆς διάθεσις, εἰς ἣν διετέλει γράφων τὸ μουσικὸν τεμάχιον ὅπερ μὲ συγκινεῖ, καὶ ἡ πνευματικὴ αὐτῆς κατάστασις, ἡ ψυχικὴ αὐτῆς διάθεσις εἶχε δι' αὐτόν κάποιον νόημα, κάποιον λόγον ὑπάρξεως, ἐνῶ δι' ἐμὲ δὲν ἔχει κανένα. Καὶ ἰδοῦ διατί ἡ Μουσικὴ προκαλεῖ διεγερσιν, ἐρεθισμὸν ἄνευ ἀποτελέσματος. Τὰ στρατιωτικὰ ἐμβατήρια μᾶς κάμνουσ νὰ βαδίζωμεν ἐρρυθμῶσ, τὰ μέλη τῶν χορῶν μᾶς κάμνουσ νὰ χορεύωμεν, οἱ ἱεροὶ ἔμνοι μᾶς ὀδηγοῦσ εἰς τοὺς βωμοὺς ἢ τοὺς ναοὺς, αὐτοὺς εἶνε ὁ σκοπὸς τῶν καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἀποτελέσμα, ὅπερ φέρουσ. Ἄλλ' εἰς τὴν ἄλλην Μουσικὴν, διεγερσιν, διεγερσιν καθαρὰ, ἐρεθισμὸς ἀπλοῦς, ἐρεθισμὸς χωρὶς σκοπὸν. Καὶ ἐξ αὐτοῦ προέρχονται οἱ κίνδυνοι οὗσ ἐνέχει καὶ αἱ φοβεραὶ πολλακίς συνέπειαι τῆς. Ἐν Κίνα ἡ μουσικὴ εἶνε μονοπάλιον τῆς κυβερνήσεως, καὶ τοιαῦτη ἔπρεπε νὰ εἶνε παντοῦ. Εἶνε λογικὸν νὰ εἶνε ἐλεύθερος οἰοσδήποτε νὰ ἠμπορῆ νὰ ὑπνωτίζῃ διὰ τῆς μουσικῆς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ ἐπιτυχάνῃ ἔπειτα παρ' αὐτῶν ὅ,τι θελήσῃ ; Καὶ ὁ μάγος αὐτοῦ, καὶ ὁ γόης οὗτος, νὰ εἶνε αἰθνης ἐπὶ παραίματι ὁ πρῶτος τυχῶν, ὁποιοσδήποτε ἀνήθικον ὄν ! Σήμερον παρὰ τοῖς πεπολιτισμένους λαοῖς ἡ μουσικὴ εἶνε τρομερὸν ὄπλον εὐρισκόμενον εἰς τὰς χεῖρας καθενός... Ἐπάρχουσ πλῆθος μουσικῶν συνθέσεων, τεμαχιῶν, τὰ ὁποῖα διεγείρουσ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, προκαλοῦν τοιαῦτα συναισθήματα, ὥστε ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ τὰ παίζουσ δημοσίᾳ, εἰς ὀμηγύρεσι καὶ εἰς συναθροίσεις οἰκογενειακᾶς, ἢ ἄλλας τῆς συνήθους ζωῆς, καθ' ἣν ἀκριβῶσ στιγμὴν ἔχετε τριγύρω σας ἓνα σωρὸν κυριῶν ἐξώμων καὶ ἐκστήθων... Ποῦ ἠκούσθη τοιαῦται συνθέσεις, ἡ «Σονάτα τοῦ Κρόϋτσερ» λ. χ. τοῦ Βετόβεν ἢ πλεῖστα

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Ο άποθανών αγωνιστής και συνταγματάρχης του Πεζικού.

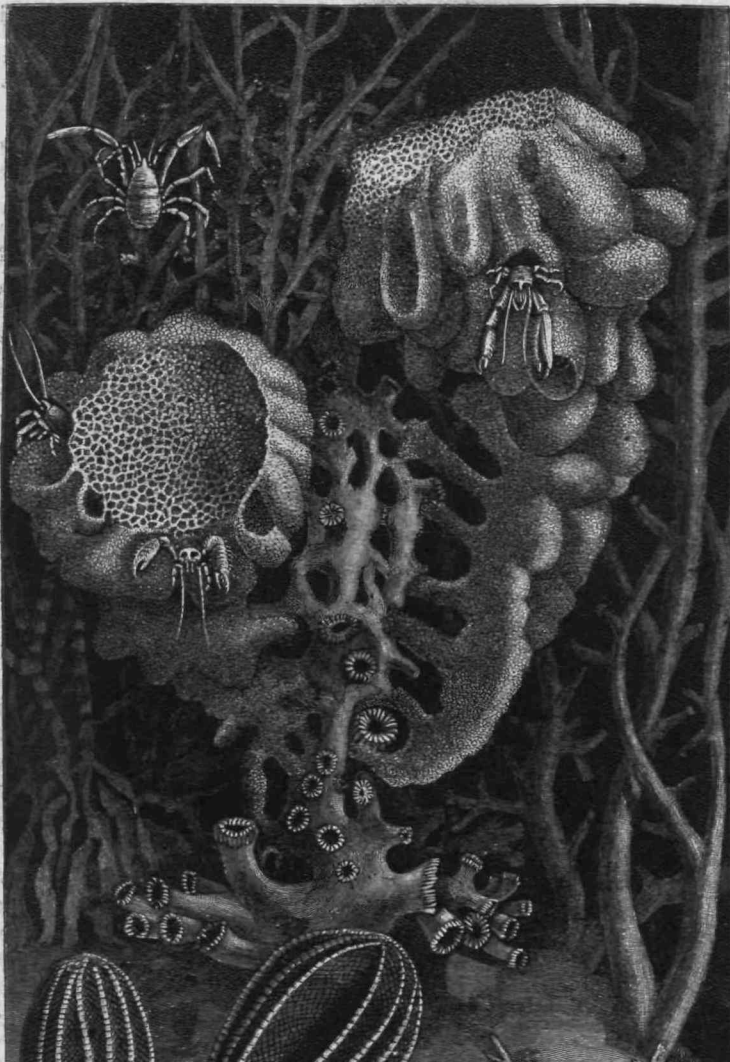

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ο άποθανών έπίτιμος αντιπρόεδρος του 'Αρείου Πάγου.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΠΕΡΣΕΠΟΛΕΩΣ

NABAPYNON—1827
 Τὸ εἰς μνήμην τῶν πεσότων
 Γάλλων ἀνεγερθὲν μαυσωλεῖον

ΖΩΑ ΤΟΥ ΒΥΘΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

ἄλλαι τοιαῦται νὰ παίζωνται εἰς τοιαῦτα μέρη, εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καὶ νὰ χειροκροτοῦνται, καὶ ἔπειτα νὰ μένῃ τὸ πρᾶγμα ἕως ἐκεῖ, νὰ τελειώσῃ ἢ μουσικὴ καὶ ἢ συναναστροφή νὰ ἐξακολουθῇ ὅπως καὶ πρῖν; Αἱ τοιαῦται συνθέσεις δὲν ἔπρεπε νὰ παίζωνται ἢ εἰς ἐπισημοὺς περιστάσεις, εἰς περιστάσεις ἰδιαζούσας, ὅταν ἀκριδῶς θὰ ἐπεθύμει κανεὶς δι' αὐτῶν νὰ προκαλέσῃ πράξεις συμφώνους πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς μουσικῆς αὐτῆς. Ἄλλ' εἶνε εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν βλαβερὸν νὰ προκαλῆτε εἰς συνθήεις περιστάσεις συναισθήματα τὰ ὅποια δὲν ἤμποροῦν καὶ δὲν πρέπει νὰ καταλήξουν εἰς τίποτε.

ΑΛΦΟΝΣ ΚΑΡΡ ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ ΤΟΥ

Ἐκ τῶν γνωστωτέρων, τῶν μᾶλλον ἐπιφανῶν καὶ τῶν μᾶλλον ἀγαπητῶν τῷ γαλλικῷ δημοσίῳ συγγραφέων, ὁ Ἀλφὼνς Κάρρ, ἀπεβίωσεν ἐσχάτως ἐν τῇ παρὰ τὴν Νίκαιαν πόλιν Σαιν-Ραφαέλ, ἐν ἡλικίᾳ 32 ἐτῶν. Ἐν τῇ πόλιν ταύτῃ ὁ Κάρρ ἔζη προπολλοῦ, ἀπομονωμένος, μακρὰν τοῦ κόσμου, ἐκούσιος ἐξοριστος τῆς κοινωνίας, ἐν ἣ ὅσον εἶχε διαλάμψῃ ἄλλοτε, καταγινόμενος εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου του, τῶν ἀνθέων του, ἅτινα ὑπερηγάπα, καὶ ἐν συντροφίᾳ τῶν παντοειδῶν κατοικιδίων ζῶων, ὑφ' ὧν περιεστοιχίζετο, εἶδος Κιγκιννάτου τῆς φιλολογίας, ὅστις ἀφοῦ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἔδρευεν ἐν τῇ πνευματικῇ πρωτευούσῃ τοῦ νεωτέρου κόσμου δάφνας αἰθαλεῖς καὶ κατήγαγε νίκας σπανίας, ἀπεδύρηθ' διὰ νὰ διέλθῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του, σπειρῶν λάχανα καὶ δρέπων ρόδα. Γόση δὲ ἦτο ἢ ἀπομώνωσις ἐν ἣ ἔζη, μολονότι ἐξηκολούθει γράφων καὶ δημοσιεύων ποικίλα ἔργα μέχρι τῶν ἐσχάτων ἡμερῶν, ὥστε εἰς πολλοὺς ἀστεία θὰ ἐβάνῃ ἢ εἰδησις τοῦ θανάτου ἀνθρώπου, ὃν προπολλοῦ θὰ ἐνόμιζον νεκρὸν.

✱

Ἐν τούτοις, μολονότι ὑπὸ πολλῶν θὰ ἐνομιζέτο μὴ ζῶν καὶ μολονότι εἶχεν ὑπερβῆ τὰ ὀγδοήκοντα, παρ' ἐκείνων οἵτινες εὐρίσκοντο ἐν γνώσει τῶν φιλολογικῶν ἐν Γαλλίᾳ πραγμάτων καὶ παρ' ἐκείνων οἵτινες ἤξευραν τὸν ἄνδρα καὶ δι' οὗς δὲν ἦτο ὁ μονήρης φίλανθος ἀσκητῆς τοῦ Σαιν Ραφαέλ, οὔτινος ἢ ὑπαρξίς διέτρεξε μακρὰν τῶν περιέργων ὀμμάτων τοῦ πλήθους, ὁ θάνατος αὐτοῦ δὲν ἐφαίνετο ἐγγίζων. Παρ' ὅλον τὸ βαθὺ γῆρας του, ὁ διάσημος συγγραφεὺς ἦτο ὑγιέστατος καὶ ἀκμαιότατος. Σωματικῆς κατασκευῆς ἀθλητικῆς φύσει, ἀναπνέων τὸν ζεῖδωρον ἀέρα τῆς Μεσογείου, διερχόμενος τὴν πρεσβυτικὴν του ἡλικίαν ἐν τῇ γαλήνῃ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς καὶ ὄχι ἐν τῷ πυρετῷ τῶν πόλεων, ἐφαίνετο καλῶς ἔχων κατὰ πάντα, καὶ ἴσως τὸ τέλος αὐτοῦ θὰ ἐβράδυνεν ἐφ' ἱκανὸν ἔτι νὰ ἐπέλθῃ, ἂν δὲν ἐτάχυνεν αὐτὸ ὁ ἴδιος δι' ἀσυνγνώστου ἀπροσεξίας. Ἐν τῇ ἐξοχῇ, ὅπου ἔζη, καμμία τῶν ἡδονῶν τοῦ εἰδυ-

λιακοῦ βίου δὲν τῷ ἦτο ξένη. Εἴτε ἔδρευεν, εἴτε ἐχίονιζεν, εἴτε ὁ ἄνεμος ἐθύσα, εἴτε ὁ ἥλιος ἔκαιεν, ὁ Κάρρ θὰ ἐξήρχετο τακτικὰ καθήμερον εἰς τὸν κήπον του, θὰ ἐπεθεώρει τὰ ἄνθη του, θὰ ἔριπτε τὰ δίκτυά του εἰς τὴν θάλασσον, θὰ ἔκαμνε τὸν περιπάτον του ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, θὰ ἔκαμνε ἐκδρομὴν τινα διὰ τοῦ μικροῦ στολισκοῦ τῶν πλοιαρίων ὃν εἶχε, θὰ ἐσέκονε τὰ δίκτυά του, καὶ συχνότατα ἀκόμη καὶ θὰ ἐκολύμδα. Εἶχε πεποίησιν εἰς τὴν ρωμαλεότητά του καὶ δὲν ἐφοδεῖτο τίποτε. Τελυταῖον, μίαν ἡμέραν, καταγίγεις εἶχεν ἐκραγῆ παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Σαιν-Ραφαέλ. Ἡ βροχὴ ἐμάστιζε τὴν παραλίαν καὶ ὁ ἄνεμος ἐμαίνετο. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν ἐμπόδισε τὸν Κάρρ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν κήπον του πρωτὶ-πρωτὶ ὅπως συνήθως, καὶ νὰ μένῃ ἐν αὐτῷ ἐφ' ἱκανὴν ὥραν, ἀσκεπής καὶ μὲ τὸ γελέκον μόνον. Μετὰ τοῦτο, ἐπῆρε μίαν ἀπὸ τῆς βάρκες του καὶ ἐπῆγε νὰ σπκώσῃ τὰ δίκτυα του, ἅτινα εἶχε ρίψῃ ἀποβραδῆς. Ὡτὰν ἐγύρισεν εἰς τὸ σπῆτι του, ἦτον μουσκευμένος καὶ καταβρεγμένος. Ἐν τούτοις, δὲν κατεδέχθη κἄν ν' ἀλλάξῃ φορέματα. Ἄλλὰ τὴν ἐπαύριον, ἢ πνευμονία ἀνεφαίνετο, ὁ κολοσσὸς ἔπεσεν εἰς τὸ κρεβάτι, καὶ ἐπερχομένων διαφόρων περιπλοκῶν τοῦ νοσήματος, ἀπέθνησκεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κόρης του, τοῦ γαμβροῦ τοῦ καὶ τῶν τριῶν μικρῶν ἐγγόνων του. Προπάντων ὅμως, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνθέων του, ἅτινα ὅσον ἠγάπησε, καὶ τὰ ὅποια ἐν ἀφειδίᾳ εἶχαν ριφθῆ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν οἰκείων του.

✱

Ὁ Ἀλφὼνς Κάρρ ὑπῆρξε συγγραφεὺς ἐκ τῶν μὴ συνήθων. Εἰς μίαν ἐκ τῶν σκέψεων του περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, εἰς ἃς τὸσον ἐπιτυχῶς κατῴρθονε νὰ συνενόησῃ τὸ πνεῦμα μὲ τὴν εὐθυκρισίαν, ἀπεφάνθη ποτὲ ὅτι ἐκ τῶν συγγραφέων ὅσοι ἔγραψαν ἔργα ἐξαιρετα μόνον, θὰ εὐρεθοῦν, ὅσον ὀλίγα καὶ ἂν εἶνε ταῦτα, ἔχοντες περισσοτέραν βαρύτητα ἀπέναντι τῆς ὑστεροφημίας παρὰ οἱ γονιμώτεροι μεταξὺ αὐτῶν. Ἐντούτοις, αὐτὸς ἠδυνήθη περιέργως νὰ καταλεχθῆ μεταξὺ τῶν ὀλίγων ἐκείνων, οἵτινες καὶ ἐξαιρετα ἔργα ἔγραψαν καὶ γονιμώτατοι ὑπῆρξαν. Ὁ κατάλογος τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶνε μακρότατος, δίσκολος δὲ θὰ ἦτον ἢ ἀπαριθμησις καὶ τῶν κυριωτέρων ἐξ αὐτῶν ἐνταῦθα. Ἐξ ὑλαμοιβῆς, ἀλληλοδιαδόχως καὶ ταυτοχρόνως, ὑπῆρξε ποιητῆς, μυθιστοριογράφος, διηγηματογράφος. Τόσον δὲ εὐστροφὸν καὶ πλουσίως προικισμένον εἶχε τὴν διάνοιαν, ὥστε πολλάκις νομίζει κανεὶς, ἀναγινώσκων διάφορα διαφόρου εἶδους ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἀδύνατον εἶς καὶ ὁ αὐτὸς κάλαμος νὰ ἔγραψε τόσον ἀνόμοια τῆν τε ἐμπνευστὴν καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ὕφος συγγράμματα. Οὕτω, τὰ πρῶτα αὐτοῦ μυθιστορήματά διακρίνει μελαγχολία, ποιητικὴ διάθεσις καὶ αἰσθηματισμὸς, μέχρι τοῦ ἀκράτου σχεδὸν πρεθαίνοντα, καίτοι συχνὰ καλυπτόμενα ὑπὸ ἐλαφρῶν καὶ ἡδέων εὐθυμῶν καὶ χιούμορ τέρον. Ὑπόδειγμα δ' ἐκ τῶν ἀρίστων τοῦ εἶδους τούτου εἶνε τὸ γνωστόν καὶ παρ' ἡμῖν «Ὑπὸ τὰς Φιλέρας»,

μεταφρασθὲν πρὸ ἐτῶν, καὶ ὅπερ εἶνε ὡς φαίνεται ἐμπνευσίς ἐξ αὐτοῦ τοῦ βίου τοῦ συγγραφέως. Ἀλλὰ τὰ πλείστα τῶν κατόπιν αὐτοῦ ἔργων εἶνε ἀποκλειστικῶς γεμάτα ἀπὸ λογικῆν, ἀπὸ πνεῦμα σπινθηροβολοῦν καὶ ἀπὸ εὐθυκρισίαν, εἰς βαθμὸν ὥστε ὑπὸ πολλῶν νὰ θεωρῆται, δικαίως πιθανῶς, ὡς ἀνήκων ὄχι ἀναξίως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Βολταίρου, τοῦ Σαμφῆρ καὶ τοῦ Ριβαρόλ. Κυρίως εἰπεῖν, ὁ Κάρρ δὲν ὑπῆρξεν εὐφυολόγος, ὑπὸ τὴν κοινὴν καὶ χυδαίαν ἐννοιαν ὑφ' ἣν ἐκλαμβάνεται ἢ λέξις αὐτῆ. Ὑπῆρξε φιλόσοφος καὶ παρατηρητῆς, εὐθυμὸς μὲν ἀναμφιδόλως συνθέστατα, ἀλλὰ καὶ δικητικὸς, καὶ βαθύς, καὶ λεπτός, καὶ δριμύς, ἐξέχων ἰδίως εἰς τὴν δύναμιν ἣν εἶχε νὰ εὐρίσκῃ τὴν ὀρθοτέραν, τὴν πνευματωδέστεραν καὶ τὴν μᾶλλον προξενούσαν ἐντύπωσιν διατύπωσιν γενικῆς τινὸς ἰδέας. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον εἶνε γραμμένοι αἱ «Σφήκες», περιοδικὸν φυλλάδιον ὅπερ ἔγραψε καὶ ἐξέδιδε καθ' ἐβδομάδα σχεδὸν ἐπὶ δεκαετίαν καὶ εἰς τὸ ὅποιον εἰς μικροῦς παραγράφους, πάντοτε διαλάμποντας ἐξ εὐφύιας καὶ ὀρθοφροσύνης, ἔκρινε τὰ ποικίλα γεγονότα τῆς ἡμέρας. Ἡ ἐπιτυχία τῶν «Σφηκῶν» ὑπῆρξε μεγίστη, κατέταξε δὲ τὸν Κάρρ μεταξὺ τῶν κυριωτέρων ἀντιπροσώπων τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος κατὰ τὸν 19. αἰῶνα, αὐτὰ δὲ ἴσως θὰ μείνουν ὡς τὸ κυριώτερον καὶ μᾶλλον χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ ἔργον. Μετ' αὐτὰς ἐδημοσίευσεν ἐπὶ τινα χρόνον τὰς «Ἐικονογραφημένους Σφήκας» καὶ κατόπιν ἐν τῷ «Αἰῶνι» τοὺς «Βόμβους», μετριώτερα ὅμως τῶν πρώτων «Σφηκῶν» καὶ τὰ δύο. Συνειργάσθη οὐχ ἥττον καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν γαλλικῶν ἐφημερίδων καὶ πολλὰς τῶν ξένων, ὑπῆρξε δὲ καὶ διευθυντῆς τοῦ παλαιοῦ «Φιγαρό», ἐπὶ τινα χρόνον, τὸν ὅποιον ὅμως ἐγκατέλειπε ταχέως χάριν τῶν «Σφηκῶν», ἃς ἔγραψε μόνος, διότι, ὡς ἔλεγεν, εἶχε γεννηθῆ μὲ ἐνδοκτικὰ πολὺ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ὥστε δὲν ἤμπορεσε νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἑαυτόν του νὰ εἶνε αὐθέντης. Καὶ εἶχε πληρέστατα δίκαιον ὁ εὐφυστάτος καὶ λογικώτατος. Διότι, ἀκριδῶς, διὰ νὰ ἦσαι αὐθέντης, πρέπει νὰ ἤξεύρῃς καὶ νὰ ἤμπορῆς προπαντὸς νὰ ἦσαι δούλος, — δούλος καὶ τῶν ἄλλων καὶ τοῦ ἑαυτοῦ σου ἰδίως, — πρᾶγμα ὀμολογουμένως δυσκολώτατον διὰ φύσει ἐλευθέρου ἀνθρώπου. Τὰ τελευταῖα δὲ αὐτοῦ ἔργα ἦσαν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐμπνεύσεις ἐκ τῆς ἀγροτικῆς αὐτοῦ ζωῆς καὶ πολλὰ περιεστρέφοντο περὶ τὴν ἀνθοκομίαν ἰδίως, θὰ ἠδυνάτο τις δὲ καὶ μόνον ἐξ αὐτῶν ν' ἀπαρτίσῃ εἰδινὴν βιβλιοθήκην. Οὐχ ἥττον, καὶ φυσικῶ τῷ λόγῳ, ταῦτα δὲν ἐκρίνοντο ἀντάξια τῶν παλαιωτέρων του.

[Ἐπεται συνέχεια.]

Εἰς ἀναγνώστης

Ὅταν ἢ ὑστεροφημία ἔλθῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐκλογὴν τῆς καὶ τὴν ταξινόμησιν τῆς, τὰ ἔργα ἐκείνων ποῦ ἔγραψαν λίγα καὶ ἐκλεκτὰ θὰ βρεθοῦν μὲ πολλὴν περισσοτέραν βαρύτητα καὶ ἀπὸ τῶν γονιμωτάτων αὐτῶν ἀκόμη.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Σ' ἐγλύκαινε ἢ ἀνοιξὶ καὶ σένα μιὰ φορὰ,
 Δροσιὰ κι' οὐράνιας εὐωδιαὶς τὰ φύλλα σου σκορποῦσαν,
 Καὶ σὲ ἀνθισμένα σου κλαριά, μὲ ἄβολη χορὰ,
 Ἢ πεταλούδαις παίζανε, τάνδονια κελαϊδοῦσαν.

Μὰ τώρα ποῦ σὲ πλάκωσε φθινόπωρο βαρὺ,
 Πέσαν τὰ φύλλα σου ξερὰ, καρδιά μου ἕνα, ἕνα
 Καὶ τῆς ἀγάπης ἢ φωτιά τὴν ὥρα καρτερεῖ,
 Γιὰ νὰ τὰ κάψῃ μονομιᾶς κεῖ ποῦνε σωριασμένα.

Ὅλ' οἱ παλῆροι συντρόφοι σου σ' ἀφῆκαν μ' ἀπονιά,
 Ἀνδόνια, ἀνθια, εὐωδιαὶς καὶ πεταλούδαις πᾶνε!...
 Τόρα σ' αὐτὴν τὴν ἔρημην καὶ ἄσκοτεινὴν γωνιά,
 Τὰ νεχτοπούλια ρυάζονται καὶ τὰ θεριά βογγᾶνε.

Ἢ ἀναμνήσεις κλαῖν' ἐκεῖ κ' ἢ μαύραις συμφοραῖς·
 Σὰν φύλλα δέρονει ὁ βοριάς καὶ ἡ ἀνεμοζάλη,
 Παλαιὰς ἀγάπαις, ὄνειρα, καὶ πόθους, καὶ χαραῖς...
 Φτωχὴ καρδιά! καμμιάν αὐγὴ θὰ ξανανθίσῃ πάλι;

Δ Π. Ταγκόπουλος

Ο ΚΥΚΝΟΣ

Τὸ ὄραϊον τοῦτο ὑπερήφανον πτηνόν, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἀντιχεῖ εἰς τοὺς μύθους, εἰς τὰς παροιμίας, εἰς τὰ μελοδράματά μας σήμερον δυστυχῶς εἶναι σχεδὸν ἀγνωστον ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ κύκνος ὑπὸ ζωολογικὴν ἔποψιν εἶναι πρῶτος ἐξ ἀδελφῶν τῆς χηνῶς καὶ τῆς νήσσης. Ὡς ἡ νήσση πλέει ἐπὶ τῶν ἠρέμων ὑδάτων τῶν λιμνῶν, τῶν μεγάλων ποταμῶν, τρεφόμενος ἐξ ὑδατοβίων φυτῶν καὶ ἐντόμων.

Ἄλλ' ἐνῶ εἰς τὴν νήσσαν θαυμάζομεν τὴν εὐστροφίαν τῶν κινήσεων καὶ τὴν ἐπιτηδειότητα τοῦ νὰ βυθίζεται ὡς ἄριστος δύτης μέχρι τοῦ πυθμένου τῶν ὑδάτων, εἰς τὸν κύκνον θαυμάζομεν τὸ ἐπιδητικὸν τοῦ ἀναστήματος (ὁ κύκνος εἶναι τὸ μεγαλύτερον πτηνὸν τῆς Ἑυρώπης). Τὸ πτέρωμα του εἶναι κατάλευκον. Ὅταν πλεῖ ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὑψώνει ὀλίγον τὰς πτέρυγας καὶ τὰ μεγάλα μαλακὰ καὶ μεταξοειδῆ πτερὰ νεύουσι μετὰ χάριτος ὡς ριπίδιον ὄραϊας γυναικὸς συνισταμένου ἐξ ἐλαφρῶν ὡς ἀφρός πτερῶν. Ὅταν ὁ κύκνος πορεύεται ἐπὶ τοῦ ὕδατος κατ' εὐθείαν, χαράσσει ἐν τῇ γαλήνῃ τῆς ἐπιφανείας αὐλάκα μικρῶν κυρτομένων κυμάτων, ὡς λέμβος ἰστιοφόρος διασχίζουσα μὲ τὴν ἐλαφρὰν πρωϊνὴν αἴθραν τὴν ἥμερον ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, διὰ τοῦτο τὰ ἰστιοφόρα πλοῖα συχνάκις παραβάλλονται ὑπὸ τῶν ρωμαντικῶν μυθιστοριογράφων πρὸς κύκνους. Ὁ λαίμμος τοῦ κύκνου εἶναι πολὺ μακρὺς, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι καὶ ἀναλόγως ἰσχυρὸς καὶ κρατεῖται μετ' ἀπεριγράφτου χάριτος ὑψηλὰ, σχηματίζων ὄραϊαν καμπύλην, δὲν εἶναι ἄσχημος μ' ὅλον τὸ ὑπερβολικὸν μήκος του. Ἡ ἐκφραστικὴ κεφαλὴ του τόσον ὑπερηφάνως ὑψηλὰ κρατουμένη δίδει εἰς τὸ πτηνὸν τοῦτο ἐκφράσιν βασιλικῆς μεγαλοπρέπειας.

Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ εὐρίσκομεν τὸν Δία λαμβάνοντα μορφήν κύκνου ὅπως ἀπατήσῃ τὴν Ἄνδαν, ἢ ἀνύποπτος κόρη περισφιγγεῖ καὶ θωπεύει τὸ ὄραϊον ἥμερον πτηνόν, καὶ... ὦ τῆς ἀπάτης! τί κτεῖ μετὰ ταῦτα δύο φᾶ, (ὧν τὸ ἓν ἐμπεριείχε τὸν Κάστορα καὶ τὸν Πολυδεῦκιν, τὸ δ' ἕτερον τὴν Ἑλένην) Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνατολικὴν μυθολογίαν ἀναφαίνεται ὁ κύκνος ὡς φίλος τῶν γυναικῶν «ἐν γὰρ κενεοῖσι φιλάμασι ἀδέα τέρψις». Ἡ σκανδιναβικὴ μυθολογία μᾶς ἀναφέ-

ρει βασιλόπαιδας λαμβάνοντας μορφήν κύκνου καὶ φέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν τὰς ἀδελφῶν τῶν διὰ μέσου τοῦ ἀέρος.

Ὅλοι γνωρίζομεν τὸν κύκνον ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Λόενγριν τοῦ ἱππότη τοῦ κύκνου (Schwaanen-Ritter), καὶ ἐμάθομεν ὅτι ὁ θνησκὼν κύκνος ἕδει ἕσμα οὐρανοῦ μεγαλῶδίας.

Πλὴν ἄς ἀφίσωμεν πλέον τὴν μυθολογίαν τοῦ κύκνου καὶ ἄς τραπῶμεν εἰς θετικώτερα πράγματα.

Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ κύκνοι;

Εἰς τὰς χώρας «τοῦ μεσονυκτοῦντος ἡλίου» Ὅλοι ἐμάθομεν ἐν τῷ σχολείῳ ὅτι εἰς τὰς πέριξ τοῦ πόλου χώρας, ὁ ἥλιος τὸν μὲν χειμῶνα ἐπὶ τινὰς μῆνας οὐδόλωσ ἀνατέλλει ἐνῶ τὸ θέρος τούναντιον ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους κάμνει περιστροφικῶς τὸν γύρον τοῦ ὀρξίζοντος χωρὶς νὰ δῆν, ἀλλ' ὀλίγοι θὰ εἶχον τὸ εὐτύχημα ν' ἀποκομίσωσιν ἐκ τῆς ξηρᾶς διδασκαλίας τῆς γεωγραφίας ἐντύπωσιν τινα περὶ τοῦ *Land der Mitternacht-Sonne*.

Φαντασθῆτε χώρας τῶν ὁποίων μόνον τὰ παράλια κατοικοῦνται ἐνῶ τὰ μεσόγειά σπανίως βλέπουσιν ἀραιούς τινὰς ἐπισκέπτας ποιμένας ἢ κινηγοῦς. Ὁ ἥλιος διὰ τῶν ὀδοχρῶν ἀκτίνων του κατορθοῖ τὴν ἀνοιξὴν νὰ τᾶξῃ τὸν κρυστάλλινον πέπλον ὥστε σκεπάει τὴν πεδιάδα, κάτῳθε δὲ αὐτοῦ ἀναφαίνονται πράσιναι λειμῶνες περικλείοντες πολλὰς λίμνας ἐντὸς τῶν ὁποίων κατοπτρίζεται ὁ γαλανὸς βόρειος οὐρανὸς μὲ τὸ ἀσθενὲς ἀνοικτὸν χρῶμα του. Μεγίστη νηνεμία ἐπικρατεῖ, ὁ ἥλιος ὅστις δὲν ὑψοῦται πολὺ ἄνω τοῦ ὀρξίζοντος δὲν λάμπει δὲν καίει, ἀλλ' ἐκπέμπει γλυκεῖαν θερμότητα καὶ ροδινὸν ἥδῶς, ρίπτων ἐπὶ τοῦ πρασίνου ταππτος τῆς χλόης τὰς γιγαντιαίας σκιὰς τῶν κιονοφόρων δένδρων τὰ ὁποία «οἱ φοίνικες τοῦ Βορρᾶ» ἀνυψοῦνται σιωπηλοὶ πέριξ τῶν λιμνῶν.

Αἰθῆνης διακόπτεται ἡ ἄκρα ἡδυσχία ὑπὸ γοερῶν σαλλιπγοειδῶν ἤχων, ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ βλέπειτε πολλὰ μελανὰ σημεῖα εἰς εὐθείαν γραμμὴν τιθέμενα καὶ ταχέως προχωροῦντα. Ὁ ὄγκος τῶν σημείων αὐξάνει ὅσον πλησιάζουσι. Σὰς φαίνεται ὅτι βλέπετε ἐν τῷ ἀέρι στόλον πλέοντα, ἔχοντα τὴν ναυαρχίδα ἐπὶ κεφαλῆς καὶ τὰ λοιπὰ πλοῖα εἰς κανονικὰς φάλαγγας τοποθετημένα. Μετ' οὐ πολὺ διακρίνετε ὅτι ὁ πλέων ἐν τῷ ἀτμοσφαιρᾷ στόλος συνίσταται ἐκ λευκῶν κύκνων, ἀκούετε τὸν ἤχον

τῶν ρωμαλέων πτερύγων τυπτόντων τὸν ἀέρα. Οἱ κύκνοι κατέρχονται καὶ κάθονται ἐπὶ τῆς χλόης, λούονται ἐν τῷ ψυχρῷ ὕδατι τῆς λίμνης καὶ διέρχονται τὸ μεγαλύτερον μέρος πλέοντες ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ἀλιεύοντες ἐντὸς αὐτοῦ, εὐχίμα χόρτα καὶ ἔντομα.

Ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐκτελοῦσι τοὺς γάμους των, ὁ οἰκογενειακὸς βίος τῶν κύκνων, δὲν εἶναι χαλαρὸς ὡς ὁ τῶν χηνῶν καὶ τῶν νησσοῶν, τὰ ὁποία ζῶσιν ἐν πολυγαμίᾳ. Ἐνῶ ὁ χῆν καὶ ὁ νήσσος διαβλέπουσιν ἐν τῷ θήλει μόνον μέσον ἑλικῶν ἀπολαύσεων, ὁ κύκνος εἶναι ἐπιδηκτικὸς λεπτοτέρων αἰσθημάτων. Ὁ κύκνος ἐρωτεύεται μία, ἢ δὲ ἐκλεκτὴ τῆς καρδίας του καὶ αὐτὴ γίνεται σύντροφος τοῦ βίου του, ἢ σύζυγός του, ἐμπαθῶς ἀλληλοαγαπῶνται οἱ δύο σύζυγοι. Ὅμοῦ κατασκευάζουσιν ἐντὸς τῶν καλαμῶνων ἐπὶ τῆς ὄχθης φωλεὰν ἐκ βρῦων καὶ ξηρῶν χόρτων ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡ θήλυς τίκτει πέντε ἕως ὀκτὼ εὐμεγέθη πρασινωπὰ ὠά, τὸν καρπὸν τοῦ ἐρωτός των. Ἐξ ὀλοκλήρους ἐβδομάδας διαρκεῖ ἡ ἐπάσθις τῶν μεγάλων τούτων ὠῶν, ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ ἄρρην κύκνος βοηθεῖ καὶ αὐτὸς ἀντικαθίστῶν καθ' ἑκάστην ἐπὶ ὥρας τινὰς τὸ θήλυ, καὶ οὕτως ἐκκολλάπτονται τέλος οἱ νεογνοί. Ὁ κύκνος μετὰ θάρρους καὶ ἱπποτισμοῦ ὑπερασπίζεται τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του κατὰ παντὸς ἐχθροῦ. Ἄλλοιμονοι εἰς τὸν ἀπρόσεκτον διαδάρτην ὁστις πλησιάζει εἰς τὴν φωλεάν, ὁ κύκνος καταφέρει διὰ τῶν πτερῶν του ἰσχυρότατα «γρονθοκοπήματα» καὶ ὑπάρχουσι παραδείγματα ὅτι οἱ κύκνοι ἔθραυσαν τοιοῦτότρόπως ὄστᾶ, (χειράς καὶ βραχίονας ἀνθρώπων.—Οἱ μικροὶ κύκνοι δὲν εἶναι ὄραϊοι, ὁμοιάζουσι πρὸς χηνάρια, τὸ χρῶμα των εἶναι στακτὴ καὶ ἀκόμη ἀφοῦ μεγαλώσωσι πρέπει νὰ παρέλθωσι ἐτη ἕως ὅτου γείνονται κατάλευκοι. Ὁ κινηγὸς ὅμως κατὰ προτίμησιν σκοπεῖ τοὺς «στακτεροὺς» κύκνους, διότι τὸ κρέας τοῦτο εἶναι τρυφερόν καὶ νόστιμον ὡς τὸ τῶν ἀγρίων χηνῶν, ἐνῶ τὸ κρέας τῶν ἐφήθων (λευκῶν) κύκνων εἶναι σκληρότατον.—Ἄλλὰ ὁ προτίμως ἐπερχόμενος χειμῶν ἐκδιώκει τοὺς κύκνους ἐκ τῆς πατρίδος των, τῆς μεγαχλωκῆς χώρας τοῦ μεσονυκτοῦντος ἡλίου καὶ τότε τρέπονται πρὸς νότον μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων. Πολλάκις ὁ Ἄξιός ποταμὸς τῆς Μακεδονίας (ὁ ἰσθμὸς) γέμει ἐν καιρῷ χειμῶ-

νος άγρίων κύκνων έρχομένων εκεί εκ της Σκανδιναβίας, και εν τῇ άγορᾷ τῆς Θεσσαλονίκης πωλοῦνται τὰ πελώρια πτηνά. Ὁ κύκνος μόνον δια σφαίρας καταβάλλεται. Τὸ πτηνὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον ἤτο τόσον γνωστὸν εἰς τὴν ἀρχαιότητα βεβαίως εἶχε τότε πολὺ μεγαλειτέραν διάδοσιν εἰς τὰς πέριξ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀρχιπελάγους χώρας, φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ καταστροφὴ τῶν θαλάσσιων μετέβαλε τοὺς τότε ῥεύματα ἐναλλάξ ξηρὰ καίμανιωδῶς πλημμυροῦντα εἰς τὰ ὁποῖα βεβαίως ὁ κύκνος δὲν εὐρίσκει τοὺς πρὸς ὑπαρξίν του ἀπαραιτήτους ὄρους

Ἐχει ὁ κύκνος σημασίαν ὑπὸ κτηνοτροφικῆν ἔποψιν ;

Βεβαίως ὑπάρχουσιν ἡμεροὶ κύκνοι οἵτινες ἐκτρέφονται ἐντὸς λίμνῶν και ποταμῶν ὡς χῆνες. Ἄς μὴ ἐξετάσωμεν ἐὰν οἱ λευκοὶ οὗτοι ὄψωνι κύκνοι κατάγονται ἐκ τῶν άγρίων κύκνων τῆς Σκανδιναβίας, ἐὰν οἱ κύκνοι τῶν μεγάλων Ἑλβετικῶν λίμνῶν ἀνήκουσιν εἰς ἄλλο ζωολογικὸν εἶδος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερο εἶνε ὅτι ἐν Αὐστραλία ὑπάρχουσι μέλανες κύκνοι, μικρότεροι τῶν Εὐρωπαϊκῶν, ἀλλ' ἐπίσης ὄψωνι. Οἱ κύκνοι οὗτοι, εἰς οὓς ὀφείλει και τὸ ὄνομά του ὁ ἐν Αὐστραλία Κυκνοπόταμος (*Sman-river*), μεταφερθέντες εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐξημερώθησαν εὐκόλως και πολλαπλασιάζονται εὐκόλως. — Τὸ κρέας τοῦ κύκνου ὡς ἴδιον εἶπομεν δὲν εἶνε ἀξιοπεριφρόνητον ὅταν προέρχεται ἐκ πτηνῶν μὴ ὑπερβάτων τὴν ἐφηδικὴν ἡλικίαν, ἀλλ' οἱ κυνηγοὶ τοῦ Βορρᾶ ἔχουσι μέθοδον νὰ καθιστῶσι και τὸ κρέας τῶν μεγάλων κύκνων ἐδῶδιμον διὰ τοῦ ἐξῆς μέσου· τὸ τέμνουσιν εἰς τεμάχια και τὰ θέτουν ἐντὸς ὄξους μετὰ ὀλίγου ἁλατος. Τοιοῦτοτρόπως τὸ κρέας συντηρεῖται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας και ἐβδομάδας «ὡς τουρσί» και ὑψίσταται ζύμωσιν (οὐχὶ σῆψιν) διὰ τῆς ὁποίας γίνεται τρυφερόν. Τὴν μέθοδον ταύτην ἔχω δοκιμάσει ὁ ἴδιος ἐπὶ κρέατος κύκνου και τὴν εὐρίσκω ἀξιοσύστατον (τόσον μᾶλλον καθόσον αὕτη ἐφαρμόζεται και εἰς ἄλλα σκληρὰ κρέατα βόεια κτλ) μετὰ τὴν παρατήρησιν ὅμως ὅτι πρέπει νὰ πλυθῆ τὸ κρέας πρὶν μαγειρευθῆ ἵνα ἀφαιρεθῆ ὁσὸν τὸ δυνατόν περισσότερο ἡ γεύσις και ἡ ὁσμὴ τοῦ ὄξους ἵτις εἶναι μὲν εὐχάριστος εἰς τοὺς βορείους λαοὺς, ἀπαρέσκει ὅμως εἰς τοὺς λαοὺς οἰτινες καρυκεύουσι τὰ φαγητὰ των διὰ τῆς τομάτας ἢ ὁποία ἔχει ὀξύτητα εὐγενεστέραν και ἄρωμα λεπτότερον τοῦ ὄξους.

Τὰ πτερὰ τοῦ κύκνου χρησιμοποιοῦνται ὡπως τὰ πτερὰ τῆς χηνός. τὰ μὲν χονδρὰ ὡς γραφίδες τὰ δὲ λεπτὰ (τὰ πούπουλα) πρὸς πλήρωσιν μαξιλαρίων. Ὡς γνωστὸν οἱ βόρειοι λαοὶ κατασκευάζουσιν ἐκ λεπτῶν πτερῶν εἶδη ἐφαπλωμάτων (*édredons*) τὰ ὁποῖα εἶνε ἐλαφρότατα και θερμότατα.

Διὰ τοῦτο τὰ πτερὰ τοῦ κύκνου ἔχουσι μεγάλην ἐμπορικὴν ἀξίαν, πολὺ μεγαλειτέραν τῶν πτερῶν τῆς χηνός καιτῆς νήσσης και οἱ ἐκτρέφοντες κύκνους χρησιμοποιοῦσιν αὐτὰ. Παραδείγματός χάριν ἐπὶ τοῦ Σπρέου ποταμοῦ ὅστις διαρρέει τὸ Βερολίνον συντηροῦνται χιλιάδες κύ-

κνων, καλλωπιζόντων τὸν μονοτόμως ἡρέμα ῥέοντα εὐρὴν ποταμὸν. Τὰ ἡμιάγρια ταῦτα πτηνὰ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν τὴν διασκέδασιν τῶν κατοίκων και τρέφονται ἐκ τῶν φυτῶν και ζωῦθίων τοῦ ὕδατος, πολλακίς δὲ και παρὰ τὸν εἰς περιπατον ἐξερχομένων διαδατῶν δι' ἄρτοι, ἀνήκουσιν ἄλλα μὲν εἰς τὸν δῆμον ἄλλα εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τῶν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπαύλεων. Ἄπαξ τοῦ ἔτους ὅμως συλλαμβάνονται ὑπὸ ἐπιτηδείων ρωμαλέων ἐργατῶν δένονται και «μαδιῶνται» μετὰ τὸν ἔννοεσται, τὰ δὲ πτίλα (πούπουλα) χρησιμοποιοῦνται ὡς προϊόν μεγάλης ἐμπορικῆς ἀξίας.

Ἐπίσης τὸ δέρμα τοῦ κύκνου χρησιμοποιεῖται ὡς διήθηρα (γούνα) ὑπὸ τῶν πασχόντων ἐκ ρευματισμῶν. Ἐνίοτε μάλιστα τοιαῦτη «*fournure*» γίνεται τοῦ θυρομοῦ και τότε ἡ τιμὴ τῶν κύκνων ὑψοῦται πολὺ.

Ἄρα γε τὰ προϊόντα τοῦ κύκνου διπλ. τὰ πτερὰ και τὸ κρέας του εἶνε ἀρκετὰ ὅπως πληρῶνῶσι τὰ ἐξοδα τῆς ἐκτροφῆς του; και εἶναι ὁ κύκνος ἀντικείμενον κτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων ;

Παρῆλθον οἱ χρόνοι κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ κύκνοι ἐστόλιζον τὰς βασιλικὰς τραπέζας και τὰ δειπνα τῶν πλουσίων. Ἄληθές εἶναι ὅτι ἐκεῖ ὅπου οἱ κύκνοι ἔχουσι ἀρκετὸν ὕδωρ εἰς τὴν διάθεσιν των, εὐρίσκουσι το μεγαλιτέρον μέρος τῆς τροφῆς μόνον των, ὅθεν ἡδυστήρησίντων δὲν εἶναι πολυδάπανος. Ἐπειδὴ δὲ ἀντέχουσι καλῶς εἰς τὸ ψύχος και ὑπερασπιζονται ἔνεκα τῆς μεγάλης σωματικῆς δυνάμεως των μόνον των κατὰ τῶν διποδῶν και τετραπόδων κλεπτῶν, ἢ ἐξασφάλισις αὐτῶν δὲν ἀπαιτεῖ πολλὰς μερίμνας ἐκ μερῶν τοῦ κτηνοτρόφου.

Ὁ κύκνος θὰ ἦτο ἐξ ἀπαντος πολυτιμώτατον οἰκόσιτον πτηνόν, ἐὰν δὲν ἐνικᾶτο ὑπὸ συγγενῶν αὐτοῦ χηνῶν και νησῶν.

Ἐὰν τὰ πτερὰ τῆς χηνός εἶναι κατώτερα τῶν πτερῶν τοῦ κύκνου, τὸ κρέας τῆς εἶναι ὁμολογουμένως νοστιμώτερον και τρυφερώτερον.

Πρὸς τοῦτοισι ὁ κύκνος ἀναπτύσσεται μετὰ ἀπελπιστικῆς βραδύτητος, και βραδέως πολλαπλασιάζεται. Τὶ μᾶς ὀφείλει ἢ μακροβιότης του, (ὁ κύκνος ζῆ ἑκατὸν ἔτη και πλέον ἀφοῦ μόνον τὸ τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τῆς ζωῆς του ἀρχίζει νὰ πολλαπλασιάζηται;

Διὰ τοὺς λόγους τούτους πανταχοῦ ὅπου ὑπάρχουσιν οἱ ὄροι πρὸς συντήρησιν ὕδατοθίων πτηνῶν ὁ πτηνοτρόφος προτιμᾷ τὴν χῆνα και τὴν νησσαν. Τὰ πτηνὰ ταῦτα πολλαπλασιάζονται πολὺ εὐκολώτερον, ζῶντα (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν μονόγαμον κύκνον) ἐν πολυγαμίᾳ, διπλ. εἰς ἄρρον ἐπαρκεῖ διὰ πέντε ἔως δεκαπέντε θήλεα.

Διὰ τοῦτο ὁ κύριος προορισμὸς τοῦ κύκνου εἶναι νὰ καλλωπίζη, νὰ διδῆ ζῶν και χάριν εἰς τοὺς ποταμοὺς εἰς τὰς λίμνας, και νὰ φέρη ὀλίγην κίνησιν εἰς τὴν μονοτονίαν τῶν πλυσίων τοῦ ὕδατος ἐπαύλεων και περιπάτων. Ὁ προορισμὸς οὗτος δὲν εἶναι τόσον δευτερευῶν ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται. Ἐὰν εἶναι τῷ ὄντι ἀληθές ὅτι ἡ θεὰ ὄψωνι ἀγαλμάτων, κλασικῶν οἰκοδομῶν, καλλιτεχνικῶν εἰκόνων κτλ. ἐξευγενίζει τὸν χαρακτῆρα, ἐξη-

μερώνει τὰ ἦθη, και *last not least* ἐξωραίζει τὸ ἀνθρώπινον γένος, βεβαίως και ἡ θεὰ ὄψωνι ἀντικειμένων τῆς φύσεως, οἷον γραφικῶν δένδρων γλυκῶς χρωματισμένων ἀνθέων και ὄψωνι ζῶντων εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν συντελεῖ. Ὅπως ὁ εὐγενὴς ἀραβικὸς ἵππος εἶναι ὄν ὑπερόχου καλλονῆς τοιαύτης ὥστε πᾶς ἀνθρώπος ἔχων δόσιν τινὰ καλαισθησίας αισθάνεται ἐνώπιον αὐτοῦ αἰσθημα ὅμοιον ἐκείνου τὸ ὁποῖον αισθάνεται θεώμενος τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, οὕτω και ὁ κύκνος ἀποσπᾷ τὴν προσοχὴν και τὰ βλέμματα παντός φιλοκάλου. Ὅθεν δίκαιον ἔχουσιν αἱ πλυσίων ὕδατος κείμενα πόλεις νὰ θεωρῶσι τὸ ὄψωνι μεγαλοπρεπές τοῦτο πτηνὸν ὡς ἀριστον καλλιτεχνικὸν μέσον πρὸς καλλωπισμὸν τῆς μονοτονίας τῶν ὕδατων.

Ὁ κηπουρός, ὅστις καλλιεργεῖ τὰ λαχανικά χάριν κερδοσκοπίας ἔχει συνήθως ἰκανὴν δόσιν καλαισθησίας ὥστε νὰ ἀφιερῶσιν ἔστω και μικρὸν μέρος τοῦ λαχανοκήπου του εἰς τὴν καλλιέργειαν ὀλίγων ἀνθέων μόνον ὅτι γνωρίζει ὅτι ἡδύνατο εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν νὰ καλλιεργῆ ἄλλα φυτὰ ὀλιγώτερον ὄψωνι ἀλλὰ περισσότερο προσοδοφόρα. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἡδύνατο και ὁ πτηνοτρόφος, ὁσάκις τὸ ἐπιτρέπουσιν αἱ περιστάσεις, νὰ ἐκτρέφῃ ἐν τῷ μέσῳ τῶν χηνῶν και νησῶν και ἐν ἡ δύο ζεύγη κύκνων.

Ἄλλ' ἄς ἀψίσωμεν κατὰ μέρος τὴν καλλιτεχνικὴν ἔποψιν τοῦ ζητήματος και ἄς ἴδωμεν μῆπως ὁ κύκνος ἐκτελεῖ ἐν τῷ κόσμῳ ἄλλον εἰδικὸν προορισμὸν.

Ἵποθέσατε ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ λίμνῃ ζῶσιν ὁμοῦ νησσαι, χῆνες και κύκνοι και παρατηρήσατε τὰς συνθηκὰς τῶν ὕδατοφίλων τούτων πτηνῶν.

Αἱ μὲν χῆνες θὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ νὰ λούωνται δις ἢ τρεῖς τῆς ἡμέρας ἐντὸς τῆς λίμνης ἀλλὰ τὸ μεγαλιτέρον μέρος τῆς ἡμέρας θὰ διέλθῃσι μακρὰν τοῦ ὕδατος βόσκουσαι ἡρέμα και συστηματικῶς ὡς ἀγελάδες τὸ χόρτον τῶν πέριξ λειμῶνων. Τουναντίον αἱ νησσαι και οἱ κύκνοι δὲν ἐξέρχονται εἰς τὴν ξηρὰν, εἰμὴ διὰ νὰ κοιμῶνται και καλλωπιζόνται, εἶναι ἄλλως τε τόσον δυσκίνητα ἐπὶ τῆς γῆς, ὥστε οὐδόπως ἀπομακρύνονται τοῦ ὕδατος. Τὸ μεγαλιτέρον μέρος τῆς ἡμέρας διέρχονται ἐντὸς τοῦ ὕδατος πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς. Ἐνταῦθα παρατηρεῖται οὐσιώδης διαφορὰ μετὰ τῶν δύο τούτων εἰδῶν. Αἱ νησσαι εἶναι πανταχοῦ παροῦσαι, ἄλλοτε ἀναδιψῶσι τὴν ἰλὴν πρὸς ἀναζήτησιν σκωλήκων, ἄλλοτε ἐξαφανίζονται ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος και δύσους εἰς μέγα βάθος πρὸς ἀνακάλυψιν διύστουχῶς τινος κεκρυμμένου ἐκεῖ ἰχθύος. Ὅταν ἡ λίμνη εἶναι μικρὰ κατορθοῦσιν ἐντὸς ὀλίγου νὰ θολώσωσιν ἐντελῶς τὸ ὕδωρ, νὰ καταστρέψωσιν ὅλα τὰ ἐντὸς ὑπάρχοντα ζωῦθια, τὰ δὲ ὕδατόβια φυτὰ τὰ ὁποῖα ἐκρίζουσι τυχαίως διὰ τοῦ ἐμπαθοῦς κυνηγίου ἐπιπλέουσι σπαρμένα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος δηλαδὴ αἱ νησσαι εἰνεοσύντα μεταβάλλωσι τὴν λίμνην εἰς ἔλος ἐκπνέον μίσημα. Τουναντίον ὁ κύκνος οὐδέποτε δύει εἰς τὸ βάθος οὔτε θολώνει τὸ ὕδωρ ἀνα-

σκάπτων τὸν βορβορώδη πυθμένα, ἀλλ' ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ ἀποκόπη μόνον τὰ φύλλα τῶν ὑδατοβίων φυτῶν τὰ ὁποῖα τρώγει. Δὲν θολώνει τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸ καθιστᾷ διαυγέστερον.

Ἴδου μία λειτουργία ὑγειονομικὴ τοῦ κύκνου.

Ἔχομεν εἰς τὸν δημόσιον κήπον μιᾶς πόλεως ὅπου οἱ κάτοικοι κάμνουσι τὸν περιπλατον ἢ εἰς ἰδιωτικὸν κήπον πέριξ ἐξοχικῆς ἐπαύλεως μικρὰν τεχνητὴν λίμνην, *une pièce d'eau*, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ρέον ὕδωρ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐντὸς τῆς λίμνης εὐρισκομένου ἀκινήτου ὕδατος. Ἐντὸς τοῦ ὕδατος θὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου πολλὰ αὐτοφυῆ χόρτα, μεταξὺ τῶν ὁποίων γίνεται συναγωνισμός. Ἐντὸς ὀλίγου τὰ ἰσχυρότερα φυτὰ ἔχουσιν ἔκτοπισεῖν τὰ ἀσθενέστερα καὶ τὰ τελευταῖα ταῦτα θνήσκοντα καὶ σπλόμενα παράγουσιν ἐλώδη μιάσματα.

Εἰς τί ὀφείλεται ἡ δυσάρεστος αὕτη κατάσταση; Βεβαίως εἰς τὸ ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ λίμνῃ ζῶα νὰ τρώωσι τὰ χόρτα ταῦτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφόσον σχηματίζονται πρὶν λάθωσι καιρὸν ν' ἀναπτύσσονται πολὺ καὶ ν' ἀποθνήσκωσι φυσικὸν θάνατον σπλόμενα.—Ὅταν ὅμως ὑπάρχουσιν κύκνοι ἐντὸς τοῦ ὕδατος, οὗτοι περιορίζουσι τὴν βλάστησιν τῶν ὑδατοβίων φυτῶν καὶ συντελοῦσι τοιούτοτρόπως εἰς νὰ ὑγιάνωσι, νὰ ἀπολυμάνωσι τὸ στάσιμον ὕδωρ μικρῶν λιμνῶν.

Ἡδὸν ὠραῖον θὰ ἦτο εἶναι τὸν κήπον τοῦ Ζαππείου ὅπου ὑπάρχει ἡδὴ μικρὰ δεξαμενὴ ὡς εἶδος τεχνητῆς λίμνης εἶχομεν ἐν ζεῦγος κύκνων. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται μόνον νὰ τεθῆ πέριξ τοῦ ὕδατος κηκκίδωμα χαμηλὸν καὶ ἐπὶ τῆς ὀχθῆς μικρὰ κομψὴ στέγη πρὸς παροχὴν σκιᾶς καὶ κατοικίας εἰς τοὺς κύκνους. Οἱ κύκνοι ἠθέλον ἴσως προσελκύσει τινὰς ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ «καθ' αὐτὸ περιπάτου» συνωστίζομένου πλήθους νὰ κατέλθωσι πρὸς τὸν κήπον καὶ πρὸ πάντων τὰ παιδία θὰ ἐβλεπον μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ θὰ διεσκέδαζον, ὡς τοῦτο ἀλλαχοῦ γίνεται, ρίπτοντα ἄρτον εἰς τοὺς κύκνους. Πρέπει ὅμως νὰ προσθέσω ὅτι οἱ μικροὶ μέλανες κύκνοι τῆς Αὐστραλίας εἶναι πολὺ καταλληλότεροι διὰ τὸ κλίμα μας ἢ οἱ λευκοὶ κύκνοι τῆς Βορείου Εὐρώπης.

Ραινόλδος Δημητριάδης

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ Τσάρεβιτς

Ὁ συμπαθέστατος διάδοχος τοῦ ρωσικοῦ θρόνου, ὁ μέλλων αὐτοκράτωρ τῆς μεγίστης βορείου αὐτοκρατορίας, ὁ Τσάρεβιτς Νικόλαος δὲν εἶνε ἄγνωστος εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ἐπανειλημμένως ἦδη μιᾶς ἐπεσκέφθη εἰς διαφόρους ἐπισήμους περιστάσεις καὶ διέμεινεν ἐφ' ἱκανὸν παρ' ἡμῖν φιλοξενούμενος ὁ γλυκῆς, ὁ ἄδρῶς, ὁ τρυφερός, ὁ χαριεὶς βλαστὸς τῆς ἰσχυρᾶς γενεᾶς τῶν Ρωμανῶν, εἰς ὃν θὰ περιέλθῃ τὸ βαρὺ φορτίον τῆς κληρονομίας τῶν προγόνων του. Ἀλλ' ἡ ἀγγελθεῖσα εἰ-

δοῖς ὅτι τὸ βάρος αὐτὸ πρόκειται νὰ τὸ συμβαστάσῃ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ βίου του μὲ μιαν ἑλληνίδα βασιλοπούλαν, μὲ μιαν κόρην τῶν Ἀθηνῶν καὶ αὐτὴν, μὲ τὴν ὠραίαν πριγκιπισσάν Μαρίαν,—ἐνωσῆς τὴν ὁποῖαν προσήμανεν χαριέσταται εἰδυλλιακαὶ σκηναὶ κατὰ τὰ προ. γούμενα ταξείδιά του,—καὶ ὅτι ὁ λαμπρὸς ἀρραβὼν θὰ ἐπισημοποιηθῆ κατὰ τὴν ἐδῶ τὸρα διαμονὴν του, περιβάλλει τὴν ἀφιξίν του δι' ὄλωσ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐν τῷ συγχρόνῳ ἑλληνισμῷ. Καλῶς νὰ ἔλθῃ ὁ Τσάρεβιτς!

Νικόλαος Ἰωαννίδης

Ὁ Νικόλαος Ἰωαννίδης ὑπῆρξεν ἀρχαῖος δικαστικὸς λειτουργὸς ἐκ τῶν εὐδοκιμωτέρων. Ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν διατελὼν ὑπάλληλος ὑπηρετήσεν εἰς διαφόρους θέσεις, ἀνῆλθε δὲ μέχρι τῶν ἀνωτάτων βαθμίδων τῆς ὑπηρεσίας. Πρὸ πολλοῦ δὲ διετέλει ἐπίτιμος ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἦτο ἐκ τῶν συμβούλων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Συνέγραψε πολλὰ νομικὰ βιβλία, ἐκτιμώμενα παρὰ τῶν δικαστικῶν μεγάλως· ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἰδίως τὸν κατέστησε γνωστὸν ἡ χρησιμωτάτη «Πεῖρα», ὀγκῶδες καὶ πολύτομον νομ. εὐρετήριο, περιλαμβάνον τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κλπ. Χρηστὸς ἀνὴρ δ' ἐν συνόλῳ καὶ πεπαιδευμένος κατέλιπε μνήμην λίαν ἀγαθὴν.

Ἐρείπια Περσεπόλεως

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ ερείπια τῆς ἐν Ἀσίᾳ διασημῆς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Περσεπόλεως, μελαγχολικοὺς κίονας ὀρθίους ἐν τῇ ἠρημίᾳ καὶ συντρίμματα τῆς πολυθρόνου καὶ μεγάλης ἀλλοτε ἐκείνης ἐκ τῶν ἐν Ἀνατολῇ πρωτεύουσῶν, ἐπιζῶντα αὐτῆς μετὰ αἰῶνας τόσους ἦδη καὶ εἰλημμένα ἐξ ἰχνογραφῆματος ἐπὶ τόπου.

Νικόλαος Μπουκουβάλας

Ἡ εἰκὼν τοῦ Νικόλαου Μπουκουβάλα ἐνθυμίζει ἡμῖν τὴν ἠρωϊκώτεραν ἐποχὴν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἐν τῷ ἔθνῳ βράζουσα εὐγενῆς ὀρμὴ παρήγαγε τοὺς τιμωροὺς τῶν τουρκικῶν ἀδικιῶν καὶ τοὺς ἰδρυτὰς τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως. Ἡ οἰκογένεια Μπουκουβάλα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἤγειρε πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ τῆς τουρκικῆς τυραννίας, ἡ δὲ ἐθνικὴ Μοῦσα διὰ τῶν θαυμασίων ἐκείνων ἀσμάτων τοῦ λαοῦ, περιπαθῶς ἐξύμνησε τὰς ἠρωϊκὰς πράξεις σειρᾶς ὅλης ἐξόχων πολεμιστῶν, τοῦ Γιάννη, τοῦ Κώστα, τοῦ Στέργιου Μπουκουβάλα, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν Ἀγρᾶφων ὑπερήφανοὶ ἀνίδρυσαν τὸν θρόνον τῆς ἐλευθερίας. Τελευταία ἱερὰ προσφορά τῆς οἰκογενείας ταύτης εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ὑπῆρξεν ὁ πατήρ τοῦ Νικόλαου Μπουκουβάλα, ὁ ὁποῖος ἀνεσκολοπίσθη ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Κιουταχῆ. Ὁ Νικόλαος Μπουκουβάλας ἐγεννήθη τῷ 1812 ἐν Μπουκοδίτσα τῶν Ἀγρᾶφων. Νεώτατος ἐτι ὢν διακριθεὶς ἐν τῇ κατὰ τῶν στασιασάντων

Στρατοῦ καὶ Ζέρβα ἐστρατεία τοῦ θείου του Θεοδώρου Γρίβα, καθ' ἣν διὰ τολμηρᾶς διαβάσεως τοῦ Ἀχελφου ποταμοῦ ὑπερεφάλαγγισε τοὺς ἐπαναστάτας, ὠνομάσθη διὰ μιᾶς λοχαγός. Ὑπηρετήσεν ἀκολουθῶς ὡς ἀρχηγὸς διαφόρων σωμάτων διακριθεὶς ἐπίσης ἐν τῇ καταδιώξει τῆς ληστείας. Μετὰ τὴν ἐξωσίν τοῦ Ὁθωνος, ὑπὲρ ἧς εἰργάσθη μετὰ τοῦ θείου αὐτοῦ Θεοδώρου Γρίβα, ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὡς πληρεξούσιος τῆς ἰδίας πατρίδος του Εὐρυτανίας. Ὁ Ν. Μπουκουβάλας, γόνος αὐτὸς τῆς πολεμικῆς οἰκογενείας, ἰδιάζοντα εἶχε θαυμασμὸν πρὸς τὰ γράμματα· δὲν ἠγάπα μόνον τὸ δόγμα τῆς Ἀθηνᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς σοφίας αὐτῆς ἐνθερμοσῆν λάτρης. Διὸ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων αὐτοῦ ἐποιήσατο θυσίας ὑπερανθρώπου ἀναλόγως πρὸς τὴν οικονομικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, πεποιθὼς ὅτι πρὸς ἀληθῆ ἐμπέδωσιν τῆς προόδου καὶ τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ ἔθνους ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις πρέπει νὰ συμβαδίζῃ πρὸς τὴν πραγματικὴν τῶν ὑλικῶν αὐτοῦ δυνάμεων ἐνίσχυσιν.

Τὸ ἐν Πύλῳ μνημεῖον

Σεμνὴ καὶ ἐπιβάλλουσα ἐορτὴ ἐτελέσθη ἐσχάτως ἐν Πύλῳ. Κατ' ἀπόφασιν τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως ἰδρύθη ἐν Σφακτηρίᾳ μνημεῖον εἰς τοὺς κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος πεσόντας ἐκεῖ γάλλους ἐν τῇ περιφήμῳ ναυμαχίᾳ τῶν στόλων τῶν τριῶν συμμάχων δυνάμεων Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ρωσσίας πρὸς τὸν τουρκοαγγυπτικόν, καταστραφέντα ἐξ ὀλοκλήρου, τῆς ὁποίας ἀποτελέσμα ὑπῆρξεν ἡ ὀριστικὴ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ πέρας τῆς ἐν αὐτῇ ἐπαναστάσεως. Εἰς τὴν ἐπὶ τῇ περατώσει τοῦ ἰδρύματος μνημόσυνον ταύτην τελετὴν παρίστατο ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας κ. Μοντολὼν, ὁ μετὰ τόσης δεξιότητος καὶ νοημοσύνης ἀντιπροσωπεύων παρ' ἡμῖν τὴν κυβέρνησιν τῆς, καὶ μοῖρα γαλλικοῦ στόλου. Ἡ ἐορτὴ ἐτελέσθη μετὰ πάσης ἐπισημότητος συμμετασχόντων δεόντως καὶ τῶν ἡμετέρων, εἰκόνα δὲ τοῦ ἰδρυθέντος μνημείου δημοσιεύομεν.

ΝΕΩΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Τὸ «Ἀθηναῖον» τοῦ Λονδίνου ἀγγέλλει ὅτι προσεχῶς ἐκδοθήσεται συλλογὴ «Ἐδῶν ἐκ τῶν Ἑλλήνων δραματικῶν» μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ βιβλιογραφίας ὑπὸ Πολάρ. Ἡ συλλογὴ αὕτη περιλαμβάνει τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τεσσαράκοντα τῶν ὠραϊότερων χορικῶν ᾠδῶν μετὰ μετὰφράσεως εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἐμμέτρως ὑπὸ τῶν κ. Μπρόουινγκ, Σουίμπορν καὶ ἄλλων διακεκριμένων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας.

—Ἡ πρὸ πολλοῦ ἀναμενομένη νέα ἐκδοσις τοῦ «Λεξικοῦ τῶν ἑλληνικῶν καὶ ρωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων» τοῦ Σμιθ γενήσεται ὑπὸ τοῦ ἐκδότου Μόραϊ. Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ λεξικοῦ τούτου ἐγένετο ὑπὸ τῶν κ. κ. Γονάιτ καὶ Μάρινδιν. Ἐλαβε

δὲ τσόνν ἀνάπτυξιν, ὥστε τὸ ἔργον θὰ περιλάβῃ νῦν δύο τόμους ἀντὶ ἑνός.

— Ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων ὁ κ. Φαίγ ἐκάλεσε τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ τινος περιπτώσεως σφαιροειδοῦς κεραυνοῦ καταπεδόντος ἐν Βερύ τῆς Γαλλίας. Ὁ ἐν εἶδει σφαίρας ἐρυθρὸς πεσὼν οὗτος κεραυνὸς εἶχεν ὄγκον κεφαλῆς καὶ ἔκαμε μέγαν θραῦσιν. Τοῦ κ. Μακάρ ἐκφράσαντος ἀμφιβολίας περὶ τῆς ὑπάρξεως τοιούτων μορφῶν τοῦ κεραυνοῦ καὶ ἀποδόσαντος μᾶλλον τὴν περὶ τούτου ἰδέαν εἰς ἐσφαλμένην ἀντίληψιν τῶν ἐκπεπληγμένων παρατηρητῶν, ὁ πρῶν αὐτοκράτωρ τῆς Βραζιλίας Δὸν Πέτρος δ' Ἀλκαντάρας παρῶν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας ἐβεβαίωσεν, ὅτι πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ὁδοιπορῶν ἐφιππος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ρίο Γκράντι εἶδεν ἰδίους ὄμμασι τὸν κεραυνὸν ἐν σχήματι σφαίρας νὰ πέσῃ καί, ἀφ' οὗ διέτρεξε τοὺς ἀγροὺς ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, νὰ διαρραγῇ μετὰ μεγάλου κρότου.

— Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ ὑψηλῇ ἐκδομένων ἐφημερίδων ἀνέρχεται εἰς 41,000 ἐξ ὧν 24 ἐκδίδονται ἐν Εὐρώπῃ. Ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἡ Γερμανία ἔχει τὸν μείζονα ἀριθμὸν ἐφημερίδων, ἧτοι 5500. Ἡ Γαλλία καὶ Ἀγγλία ἀνά 4800, ἡ Αὐστρία 3500, ἡ Ἰταλία 1400, ἡ Ἰσπανία 850, ἡ Ρωσσία 800 καὶ τὰ λοιπὰ Κράτη ὀλιγωτέρας. Ἐν ταῖς ἰνωμέναις πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ἐκδίδονται 12500 ἐφημερίδες. Ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς γλώσσης 17000 ἐφημερίδες δημοσιεύονται ἐν ἀγγλικῇ γλώσσῃ, 7500 ἐν γερμανικῇ καὶ 6300 ἐν γαλλικῇ.

— Περίεργον λαθρεμπόριον γινόμενον ἐν Γαλλίᾳ περιγράφει ἡ «Φύσις» τῶν Παρισίων. Ἐσχάτως πολλὰ ἄμαξαι σιδηροδρομικοῦ τινος συρμοῦ ἐρχομένου ἐκ Γερμανίας περιεῖχον λίθους πελεκημένους κατὰ τετράγωνον. Ἐπειδὴ εἰς τινὰς τῶν λίθων τούτων ἔχοντων διάμετρον ἑνὸς μέτρου διέτρεπεν ὑγρὸν τι, ἐγένετο ἡ δέουσα ἐξέτασις καὶ ἀνεκαλύθη ὅτι ἅπαντες οἱ λίθοι ἦσαν κοῖλοι περιέχοντες ἐν μεταλλίνοις ἀγγείοις μέγα ποσὸν οἰνοπνεύματος.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν (1887) τῆς Ἰσπανίας, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας ἐδημοσιεύθησαν ἐσχάτως, ἡ χώρα αὕτη περιέχει 17,650,234 κατοίκων.

— Ἡ πριγκίπισσα Βεατρίκη, ἡ θυγάτηρ τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, μετέφρασεν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ τὸ ἔργον τοῦ Κράους περὶ τῶν «Περιπετειῶν τοῦ κόμης Γεωργίου Ἐρβαχ», ζήσαντος κατὰ τὴν δεκάτην ἑκτὴν ἑκατονταετηρίδα. Αἱ περιπέτειαι αὗται ἀναφέρονται εἰς τὴν διαμονὴν τοῦ κόμης Ἐρβαχ παρὰ τοῖς ἰππότησι «τῆς Μελίτης καὶ τὴν φυλάκισιν αὐτοῦ ἐν Ἀλγερῇ. Ἡ ἐκλογὴ τῆς πριγκίπισσας Βεατρίκης ἐπέδεν ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου, διότι ὁ νῦν κόμης Ἐρβαχ συνδέεται διὰ συγγενείας πρὸς τὸν πρίγκιπα Βάττεμπεργ.

Ἡ ματαιότης εἶνε ὁ ἀφρὸς τῆς ὑπερφανείας.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Γιάννη, τί ἔκαμες τὸ γράμμα ὅπου ἤταν ἐδῶ ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι;

— Τὸ ἔρριξα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

— Ἀλλ' ἀνόητε! δὲν εἶδες ὅπου δὲν εἶχεν ἐπιγραφήν;

— Τὸ εἶδα, ἀλλὰ ἐστοχάσθηκα πῶς ὁ κύριος δὲν ἤθελε νὰ μάθουν σὲ ποῖον γράφει.

✱

Ὁ κύριος:

— Ἄ! πότε θὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος;

Ἡ κυρία:

— Κύτταξε πόσον ἐγὼ εἶμαι καλλιτέρῃ σου.

Παρακαλῶ καθ' ἐκάστην τὸν Θεὸν νὰ σὲ προσκαλέσῃ παρ' ἑαυτῷ τὸ ταχύτερον.

ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΕΡΨΕΩΣ

6

Τῶν μεγίστων στολισμῶν
 Εἶμ' ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς
 Πλὴν ἂν τὴν βαδιν μου ἀφαιρέσουν
 Εἰς τὰ τετράποδα θὰ μὲ προσθέσουν.

7

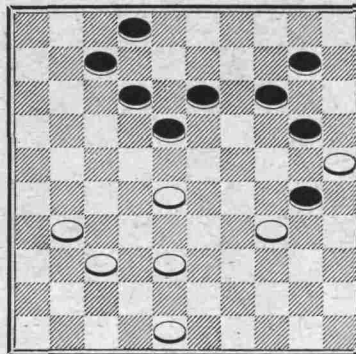
Εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς νυκτὸς ὁ ἔρωσ ἐκοιμήθη

Μ' ἐν φῆγμα ὁ ἄνθρωπος
 Νὰ συμπληρωθῇ τὸ δίστιχον.

ΠΡΩΔΗΜΑ 2.

Ἐστὴν παρὰ τοῦ κ. Δ. Α.

Μαῦρα

Τὰ λευκὰ παίζουσι καὶ κερδίζουσι.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μ. Κ. Θήβα. Φωτογραφία ἐλήφθησαν ἐν καιρῷ δημοσιευθῆσαν εἰς τοὺς 2 νέους συνδρομητὰς τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα φύλλα ἀπεστάλσαν ὡς εὐχαριστοῦμεν ἀναμένομεν καὶ ἄλλας φωτογραφίας. — Κ. Π. Ἐνταῦθα. Ἀτυχῶς ἐβῆσθε πολὺ ἀργά τὸ ποίημά σας. — Α. Δ. Α. Γαλάζιον. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Διεύθ. «Ἰριδος» Βουκουρεστίου. Εὐχαριστοῦμεν, ἀλλὰ περιμένομεν καὶ τοὺς παλαιούς συνδρομ. ἐγγραφέντας τότε τῇ εὐγενεῖ φροντίδι σας. — Χ. Π. Α. Ἡράκλειον. Δεχόμεθα ταχυδρομικῶς λαμβάνετε 8 σειρὰς καὶ φροντίσατε περὶ εὐρείας διαδόσεως αὐτόθικαι ἀλλαχοῦ ἀναμένομεν ἐνεργείας σας καὶ ὀνόματα συνδρομητῶν. — Γ. Σ. Γ. Πύργον. Τὰ πρακτικὰ ἀπεστάλσαν ταχυδρομικῶς, Γ. Ε. Πειραιᾶ. Ἐγένετο κατὰ τὰς ὁδηγίας σας καὶ ὡς εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς λοιπούς.

— E. G. Trieste. Ἔχει καλῶς εὐχαριστοῦμεν. — Καν Κ. Θ. Κ Πάτρας. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη μετὰ 13 νέων συνδρομητῶν εὐχαριστοῦμεν ταχυδρομικῶς λαμβάνετε τὰς ἀποδείξεις των, τὰς φύλλα ἐστάλσαν πρὸς ὄλους. — Γ. Δ. Ρ. Καυκασκία. Ἀριθμοὶ 7 8 ἐλλείποντες ἐστάλσαν. — Ν. Κ. Ροτσεκί. Συνδρομὴ σας δὲν ἐλήφθη. — Κύριον Ι. Φ. Σῦρον. Ὅμοίως ἐλλείποντα φύλλα ἀπεστάλσαν. — Κ. Α. Μ. Πάτρας. Ἐτησίᾳ συνδρομὴ σας ἐλήφθη.

Κον Α. Γρ. Κέρκυραν. Τὴν μετάφρασιν τῆς «Φωτεινῆς» ἐκρίναμεν κακίστην ὡς ἐκλογὴν, διότι τὸ ποίημα εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ἀπρηχαιωμένων καὶ τῶν ξενικῶν λίαν δι' ἑλλήνας ἀναγνώστας, ἄλλως τε δὲ καὶ τὸν ποιητὴν του θεωροῦμεν ἀρκετὰ μέτριον· ἡ στιχοιργία τῆς ὅμως δὲν ἦτο κακὴ. Τὸ πρῶτον τῶν ποιημάτων ἐξ ὧν μᾶς ἐστείλατε, καὶ διορθωθέν, εὐρισκομεν ἔχον τινὰς στίχους ψεκτέους, ἐν γένει δὲ καὶ ὡς ἰδέαν καλῶς ἐκτέλεσιν, μὴ ἐπιτυχὸν ἐντελὸς τοῦ σκοποῦ. Τὸ δεύτερον δὴλ. τὸ Λουτρὸ, εἶνε κάλλιστον τὴν στιχοιργίαν, εὐμοιρεῖ δὲ καὶ στίχων πράγματι ὡραίων, πιθανὸν δὲ νὰ τὸ δημοσιεύσωμεν, μολοντί τὸ τέλος του δὲν εἶνε ἀντάξιον τῆς ἀρχῆς. Ἐν τούτοις ἀναμένομεν παρ' ὑμῶν κρείσσονα.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ κ. κ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν ποιῶμεν γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος μηνὸς Ὀκτωμβρίου ἀρχόμεθα τῶν γενικῶν εἰσπραξέων τῶν συνδρομῶν καὶ παρκαλοῦμεν θερμῶς ὅπως συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν δὴλωσιν ταύτην ὡς πρὸς τὴν ὅσον τάχιον ἀποστολὴν χρημάτων. Διὰ τὰ μέρη δὲ τὸσον τοῦ ἐσωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐνθα δὲν ὑπάρχουν εἰσέτι ἀνταποκριτὰ τοῦ « Ἀττ. Μουσείου» παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομητὰ νὰ πέμψωσι πρὸς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν των, ὁδὸς Φιλελλήνων ἀριθ. 24. Διλοῦμεν δὲ διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τῆς κ. κ. ἀνταποκριτὰς καὶ συνδρομητὰς ὅτι μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἄνω μηνὸς τὸ φύλλον θέλει διακοπῆ ὁριστικῶς πρὸς πάντας τοὺς μὴ ἀποστείλαντας τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ ἐν Ἀθῆναις κ. κ. συνδρομητὰ ἡμῶν οἱ μὴ λαβόντες ἀριθμὸν τινὰ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων φύλλων ἔνεκεν ἀλλαγῆς τοῦ διανομέως παρακαλοῦνται ὅπως δηλώσωσιν ἡμῖν τοῦτο πρὸς ἀποστολὴν.

Τὸ ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ πω' εἶται ἀντὶ λεπτῶν 30 εἰς τὸ Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων, εἰς τὰ δύο κιάσκια πλατειῶν Συντάγματος καὶ Ὀμονοίας, εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Κίμπεργ καὶ Νοτάρη, ὁδὸς Ἐρμοῦ, καὶ εἰς τὸ χαρτοπωλεῖον Ν. Βλαχοῦτσῃ ὁδὸς Σταδίου. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Βασιλικὴ Τυπογραφία Ν. Γ. Ἰγγλέση.
 (Ὁδὸς Φιλελλήνων ἀριθ. 24)